

15226/16

מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

15226/16

המחיר לענין דתוא

לשכת מנהל
הכוח המאזני

7-9/87-N

מחלקה

תיק מס

15226/16

לשכת מנהל - הכותל המערבי

שם:

גל - 16 / 15226

מזהה פיזי:

17437

מס פריט:

98.3/10 - 129

מזהה לוגי:

7/01/2014

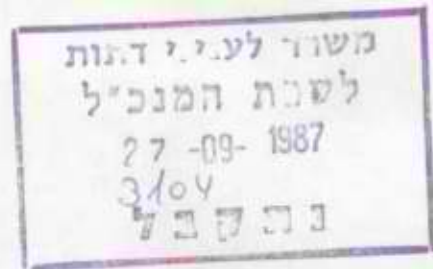
02-113-01-02-10

כתובת:

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך: ב"ה, כ"ג אלול תשמ"ז
17 בספטמבר 1987
מספר:

לכבוד: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גרמי, סמנכ"ל
מהנדס קדרון, הנביאים 54 ירושלים
אדריכל קאסוטו, רמב"ן 33 ירושלים
הרב י.מ. גץ, הרב הממונה על הכותל
מר מרדכי אליאב, עטרת כהנים
מר צ.הופמן, אחראי על אירועים בכותל

שלום וברכה

הריני מצורף לך בזה מכתבו של אדריכל מר יעקב פרג, מרח' ויתקין 5
בחיפה, שהופנה אל כב' נשיא המדינה.

הנושא הוא: עבודות המבוצעות ברחבת הכותל.

לידיעתך.

אשמח לקבל חוות דעתך בנושא.

בברכת שנה טובה,

מ. זליקוביץ
מנהל המח' למקומות קדושים

26/07/87

לכבוד

נשיא המדינה
מר יצחק הרצוג
משכן הנשיא רחוב הנשיא 3
ירושלים

הנדון: תכנון כולל לאתר הכותל המערבי.

מתוך חרדה אני תפילה שפנייתי תגיע לכל אזרח שהמדינה והארץ הם ציפור נפשו.

מכתבי זה הינו אות אזעקה שאין להתעלם ממנו, ומשום כך מחייב התייחסות, למניעת יצירת עובדות כרחבת הכותל שתהיינה בכיה לדורות באתר שהינו חשוב כל כך לעם היהודי בארץ ובתפוצות.

מאז שחרור הכותל מנסים גורמים שונים (בחלקם אף מצליחים) לקבוע באתר עובדות תוך הקטנת שיטחו, שינוי יעודו ועיצובו של האתר תוך התעלמות מהזכות הלגיטימית והמוסרית שנקבעה בנסיבות הסטוריות ושמורה לעם היהודי כולו.

לצורך שמירת זכות זו פורסם לפני מספר שנים ע"י עיריית ירושלים קובץ "ההוראות, המטרות והמגבלות לתכנית מתאר רחבת הכותל".

סעיף 8.2.2 בקובץ הנ"ל קובע בין היתר "שטח רחבת הכותל יתוכנן סופית כשטח בעל עיצוב מיוחד אשר פרטיו יאושרו ע"י הוועדות המוסכמות בהיותו מקום קודש המיועד להתייחדות ותפילה".

מפאת אוזלת ידה של הממשלה וועדת השרים לענייני ירושלים נמנע תכנון כולל במשך כעשרים שנה, כתוצאה מכך נגרמה אנדרלמוסיה שעזרה לגורמים שונים ליצור עובדות בשטח.

להלן מספר עובדות על מנת להמחיש את הנעשה בשטח האתר:

- א. נסכלה דרך גישה חדשה משער האשפות לרחבת התפילה באישורה של ועדת השרים לענייני ירושלים.
- ב. הותקנו נורות זכרון כאנדרטה לזכר השואה על גג בנין הישיבה בחזית הצפונית ובליבו של האתר - ביוזמתו של כב' הרב גורן.

ג. הוגשה תוכנית לועדה המחוזית להקמת מרכז מסחרי זעיר בחלקו הדרומי של האתר - ביוזמת עיריית ירושלים בשיתוף החברה לפיתוח הרובע היהודי.

ד. זה עתה הוחלט לחלק את האתר באופן מוחשי ע"י התקנת סככות מעוצבות (מחיצה) ע"י אדריכל, חלוקה זו יוצרת לגיטימציה להקמת מרכז מסחרי כיביכול מחוץ לתחום הרחבה. במעשה זה קובעת עיריית ירושלים עובדה מהרידה שהחלק הדרומי איננו שייך לרחבת הכותל המערבי.
רצ"ב בזה כתבות וציכום התוכנית כפי שפורסם בעיתון "קול ירושלים" ע"י הכתב מר שחר אילון:

1. "מה שמותר לעיריה" בתאריך - 7/3/87.
2. "מחוץ לגדר" בתאריך - 17/7/87.

הביצועים והתכנונים השונים מקטינים ופוגעים בתשתית הקיימת המהווה בסיס לתיכנון עתידי שאמור בין היתר לאפשר יצירת אתר דו מפלסי לתפקוד מלא, מכובד והם מסביב לכותל המערבי.

ראוי לזכור שמאז שנת 1975 הוגשו מספר תוכניות לעיצוב רחבת הכותל ואף כמה מהן הוצגו בכנסת, רובם התכוונו עקרונית להנמיך את מפלס הרחבה הקיים ע"י סילוק כמויות אדירות של אשפה ופסולת שהצטברו במשך דורות באתר, ובכך להגיע למפלס המקורי מימי בית שני.

המתכננים השונים ראו באתר דו מפלסי אפשרות יחידה לממש את הציפיות הרבות והמגוונות של כל חלקי העם באתר.

נסיונה האחרון של עיריית ירושלים לחלק את האתר על מנת לקדם תוכנית למרכז מסחרי זעיר בהעדר תוכנית אב כוללת, תוך הקטנת שיטחו הפיזי של האתר פוגעת בתנאי היסוד הקיימים לתכנון כולל בעתיד דהיינו אתר בשטח המשתרע מהעיר העתיקה בצפון, החומה שער האשפות והממצאים האכיאלוגיים מדרום, והרובע היהודי מהמערב.

קריאתי זו מופנת למנהיגי העם ואזרחי המדינה ולכל הנוגעים בדבר, לפעול למניעת עשייה מכל סוג באתר, עד לאישורו הסופי של התכנון הכולל בו שייקבע אחר-כך יפיונו וגבולותיו של האתר הקדוש.

בברכה

חיפה ותקין 5 טלפון - 04-251526/382076

יעקב פרג.

לגבי מכתב אולח
מכתב (האולח)

בשם הרב קולין
לשכת המנהל
27-09-1987
3108
נתקבל

בס"ד, יום שלישי, כ"א אלול תשמ"ז.
15.9.87

אל כבוד: הרבנים הראשים
הרב קולין שליט"א והרב משאש שליט"א.
✓ השר לעניני דת, מר זבולון המר.
ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק.

הנדון: בקשה צבורית דחופה להתקנת 4 תחנות המחנה שקופות "זמניות"

לקהל הרב של הממתינים לאוטובוסים מס' 1 בכניסה לרחבת הכתל המערבי

א. בכניסה לרחבת הכותל המערבי מתבצעות מזה חודשים רבים עבודות תשתית למבנה כניסה גדול ומפואר לרחבת הכותל המערבי, המבנה אמור לשמש כמקום מחסה מגשם ושמש לבאי הכותל בבואם ובצאתם.

ב. בקיץ הלוהט האחרון נאלצו רבבות אנשים ובתוכם זקנים נשים וילדים לעבור סבל רב בהמתנה ממושכת, חשופים לשמש הקופחת. כתוצאה מכך ארעו מקרי התעלפויות רבים
התחנות המוצלות טרם הותקנו, בטעות, בגלל צפיה מוטעית לסיום מהיר ומוקדם של המבנה הנ"ל.

ג. החורף כבר בפתח, ואנו דורשים את המובן מאליו: שיותקנו מיד לכל הפחות 4 תחנות המתנה שקופות (ללא פרסומת) לקהל הרב הממתין לאוטובוסים ולמוניות, כמחסה מהגשמים. (אמר אלקנה ילידה)

ד. הדעת לא תסבול מחזה מביש של מאות אנשים שעמדו בגשם, רטובים עד לשד עצמותיהם - בהמתנה לאוטובוסים כשברקע ... הפיגומים של מבנה הכניסה הבלתי - גמור שהעבודות בו ודאי יפסקו בזמן הגשמים ויתעכבו עד לסיומם המוצלח בקיץ שנת תשמ"ח, עד אז ... נא טפולכם המהיר והיעיל ... לפני החורף !

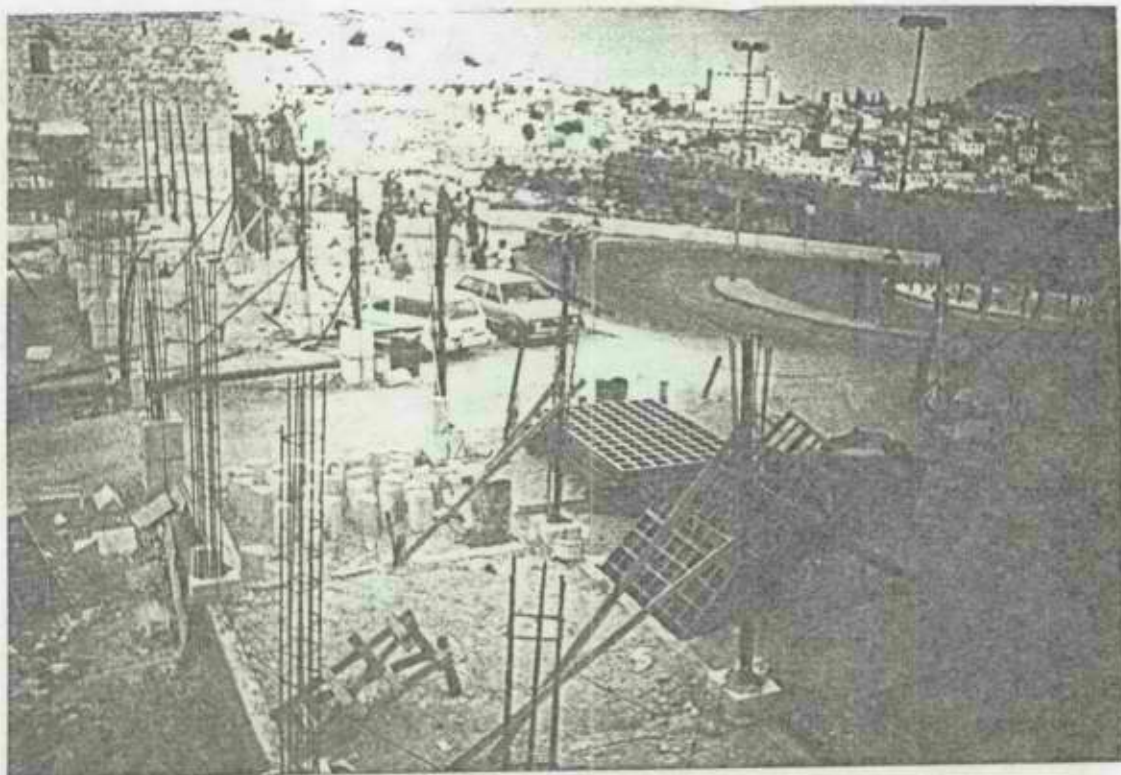
בהזדמנות זו אנו מבקשים בשנית משר הדתות מר זבולון המר, לאפשר בהקדם להולכי הרגל היוצאים מרחבת הכותל לתחנת האוטובוסים לעשות דרכם בדרך הקצרה והנוחה דרך השער לכלי רכב ישירות לתחנת אוטובוס מס' 1.

דבר זה יתרום רבות להקלת העומס הרב בשער הכניסה העיקרי שמול שער האשפות, וימנע עגמת נפש מאנשים ש"מפסידים" את האוטובוס בגלל הדרך הארוכה, ונאלצים להמתין רבע שעה.

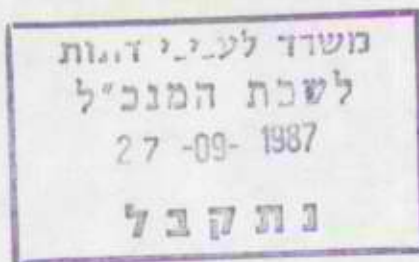
רצ"ב צלום

ירושלים.

העתונות

י"ג' ניסן
ה'תשנ"ח
אל תתן הדין

בס"ד, יום שלישי, כ"א אלול תשמ"ז
15.9.87

אל כבוד: הרבנים הראשים
✓ השר לענייני דת, מר זבולון המר.
ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק.

הנדון: בקשה צבורית דחופה להתקנת 4 תחנות המתנה שקופות "זמניות"

לקהל הרב של הממתינים לאוטובוסים מס' 1 בכניסה לרחבת הכחל המערבי

א. בכניסה לרחבת הכחל המערבי מתבצעות מזה חודשים רבים עבודות תשתית למבנה כניסה גדול ומפואר לרחבת הכחל המערבי, המבנה אמור לשמש כמקום מחסה מגשם ושמש לבאי הכחל בנאום ובצאתם.

ב. בקיץ הלוהט האחרון נאלצו רבנות אנשים ובחוכם זקנים נשים וילדים לעבור סבל רב בהמתנה ממושכת, חשופים לשמש הקופחת. כתוצאה מכך ארעו מקרי התעלפויות רבים
התחנות המוצלות טרם הותקנו, בטעות, בגלל צפיה מוטעית לסיום מהיר ומוקדם של המבנה הנ"ל.

ג. החורף כבר נפתח, ואנו דורשים את המובן מאליו: שיותקנו מיד לכל הפחות 4 תחנות המתנה שקופות (ללא פרטומת) לקהל הרב הממתין לאוטובוסים ולמוניות, כמחסה מהגשמים. (אמר אלקני ילידה)

ד. הדעת לא תסבול מחזה מביש של מאות אנשים שעמדו בגשם, רטובים עד לשד עצמותיהם - בהמתנה לאוטובוסים כשברקע ... הפיגומים של מבנה הכניסה הבלתי - גמור שהעבודות בו ודאי יפסקו בזמן הגשמים ויתעכבו עד לסיומם המוצלח בקיץ שנת תשמ"ח, עד אז ... נא טפולכם המהיר והיעיל ... לפני החורף !

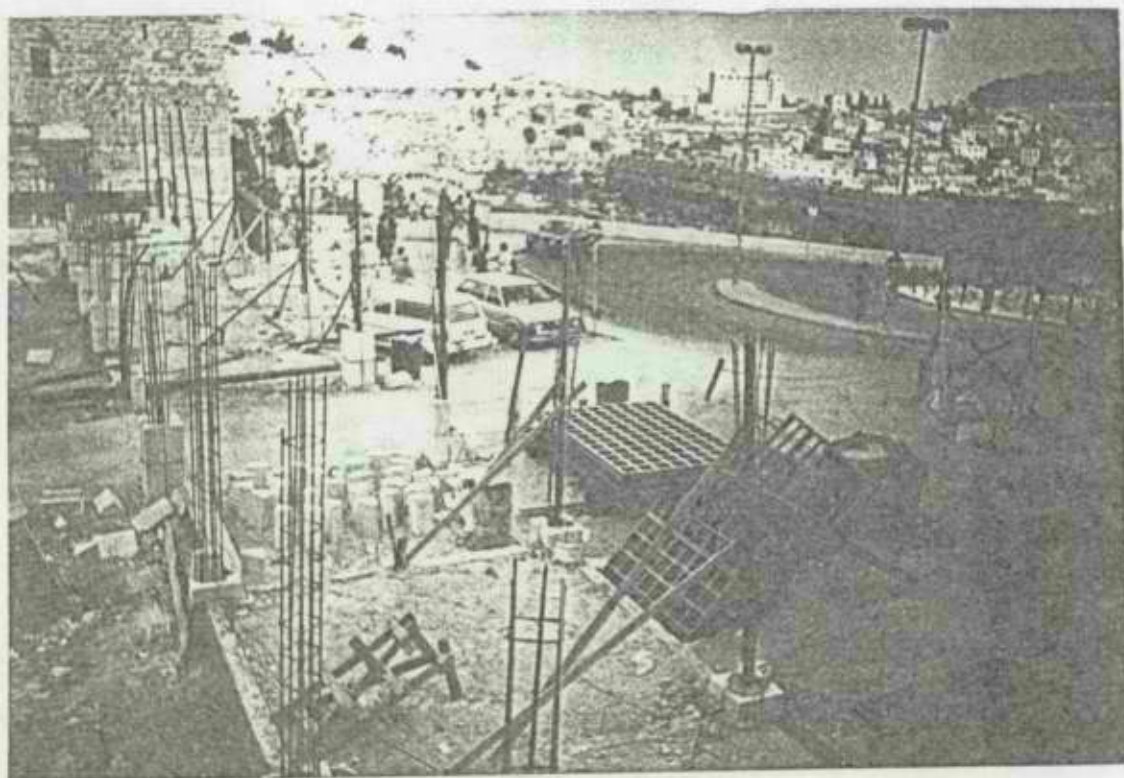
בהזדמנות זו אנו מבקשים בשנית משר הדתות מר זבולון המר, לאפשר בהקדם להולכי הרגל היוצאים מרחבת הכחל לתחנת האוטובוסים לעשות דרכם בדרך הקצרה והנוחה דרך השער לכלי רכב ישירות לתחנת אוטובוס מס' 1.

דבר זה יתרום רבות להקלת העומס הרב בשער הכניסה העיקרי שמול שער האשפות, וימנע עגמת נפש מאנשים ש"מפסידים" את האוטובוס בגלל הדרך הארוכה, ונאלצים להמתין רבע שעה.

רצ"ב צלום

בברכת שנה טובה ומבורכת
 רח' ח' יוסף
 כנסת אס' מנהל קרית
 צדף הוסיקוויץ
 הרב שמואל רוזובסקי - ראש הישיבה
 הרב שלמה פויטונגר
 ר' זלמן שנייד מנהל
 הרב יצחק ברוק, ראש ישיבה
 רח' ח' יוסף
 רח' ח' יוסף
 המען לחשובה: הרב שמואל רוזובסקי
 רח' המשוררים 2
 הרובע היהודי
 ירושלים.

העתקים: הרבנים הראשים לישראל
 ראש המועצה הדתית ירושלים
 הממונה על המקומות הקדושים במשרד הדתות
 חברי מועצת העיריה
 העתונות

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לעניני דתות

המנהל הכללי

ב"ה, כ"ב באלול תשמ"ז
16 בספטמבר 1987

אל: מר דן בהט, משרד החינוך והתרבות
מר אורי גורדון, משרד החוץ
מר אפרים שילה, עיריית ירושלים
גב' דובה קריב, משרד הבטחון
סנ"צ יאיר מוסט, משטרת ישראל, מפקד תחנת העיר העתיקה
מר ציון גרמי, משרד הדתות
הרב גץ, משרד הדתות
מר מרדכי אליאב, משרד הדתות

שלום רב,

הנדון: כינון מינהלת השלמת חפירות הכותל המערבי

על מנת להביא לתיאום מירבי בין כל הגורמים הקשורים בנושא ולעגן את שיתוף הפעולה הנדרש בנושא, החלטנו על הקמת מינהלת להשלמת חפירות הכותל המערבי, ולהציע לכל המכותבים לעיל לקחת בה חלק פעיל וקבוע.

המינהלת תעסוק בתחומים הבאים:

- א. תאום והגברת היעוץ והפיקוח ההנדסי, לרבות נושא הבטיחות.
- ב. גיבוש פרוגרמה לתיכנון אדריכלי.
- ג. תיאום עם ובין כל הרשויות הנוגעות בדבר.
- ד. השלמת החפירות והשיפוץ והערכות לפתיחתן לקהל.
- ה. גיוס משאבים ומקורות תקציביים.
- ו. דיווח ועדכון על פעולות כל רשות.

מודגש בזאת כי המינהלת אינה גורעת משום זכות וסמכות שיש לכל רשות בין אם היא משתתפת ובין אם אינה משתתפת במינהלת.

הריני מתכבד להזמין לדיון - כינון המינהלת שיתקיים אי"ה
ביום שלישי כ"ז בתשרי תשמ"ח, 20 באוקטובר 1987 בשעה 13.00
למשך כשעתיים, בלשכתי, המשרד לעניני דתות, רחוב יפו 236,
ירושלים

בכבוד רב,
זבולון אורלב
המנהל הכללי

העתק: כב' השר לעניני דתות
מזכיר הממשלה
מנכ"ל משרד הבטחון
מנכ"ל משרד החוץ
מנכ"ל משרד החינוך והתרבות
מנכ"ל עיריית ירושלים
ק/אג"מ משטרת מרחב ירושלים
מנהל המחלקה למקומות קדושים, משרד הדתות
ממונה על אירועים בכותל, משרד הדתות
אדריכל-יועץ, משרד הדתות
מהנדס-יועץ, משרד הדתות

2056/13

מדינת ישראל
משרד לעניני דתות

המנהל הכללי

ב"ה, כ"ב באלול תשמ"ז
16 בספטמבר 1987

המחלקה
לעניני דתות
משרד לעניני דתות
מדינת ישראל
ב"ה, כ"ב באלול תשמ"ז
16 בספטמבר 1987

אל: מר דן כהט, משרד החינוך והתרבות
מר אורי גורדון, משרד החוץ
מר אפרים שילה, עיריית ירושלים
סנ"צ יאיר מוסט, משטרת ישראל, מפקד תחנת העיר העתיקה
מר ציון גרמי, משרד הדתות
הרב גץ, משרד הדתות
מר מרדכי אליאב, משרד הדתות

לכבוד: מר דן כהט, משרד החינוך והתרבות
לכבוד: מר אורי גורדון, משרד החוץ
לכבוד: מר אפרים שילה, עיריית ירושלים
לכבוד: סנ"צ יאיר מוסט, משטרת ישראל, מפקד תחנת העיר העתיקה
לכבוד: מר ציון גרמי, משרד הדתות
לכבוד: הרב גץ, משרד הדתות
לכבוד: מר מרדכי אליאב, משרד הדתות

המנהל הכללי
משרד לעניני דתות
מדינת ישראל

שלום רב,

הנדון: כינון מינהלת השלמת חפירות הכותל המערבי

על מנת להביא לתיאום מירבי בין כל הגורמים הקשורים בנושא ולעגן את שיתוף הפעולה הנדרש בנושא החלטנו על הקמת מינהלת להשלמת חפירות הכותל המערבי, ולהציע לכל המכותבים לעיל לקחת בה חלק פעיל וקבוע.

המינהלת תעסוק בתחומים הבאים:

- א. תאום והגברת היעוץ והפיקוח ההנדסי.
- ב. גיבוש פרוטוקול מינהלת.
- ג. תיאום עם ובין כל הגורמים הנוגעים בדבר.
- ד. השלמת התכנון והעבודה לפי תוכנית העבודה.
- ה. גיוס משאבים וקניין תרבותיים.
- ו. גיוס משאבים וקניין תרבותיים.

אנו מאמינים כי המינהלת יזכה ברוח גומלינית וסגולה טובה
אלו ואלה בין זה היא למעשה ובין זה יזכה למעשה במינהלת.

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

מינהלת פרויקט חפירות הכותל

1. מטרה: להשלים בהקדם את חפירות הכותל, האולמות, המינהרה והתעלה ולהעריך לפתיחתן לקהל הרחב.
2. להכין את חפירות הכותל לבקור הקהל תוך הדגש החוויה, הערכים, והתכנים המתחייבים מבקור במקום הקדוש ביותר לעם היהודי.
- יעדים: א. חשיפת מנהרת החשמונאים, הבריכה, שיפוצם ופתיחתן לקהל.
- ב. חשיפת החדרים שסביב חדר החשמונאים, שיפוצם ופתיחתן לקהל.
- ג. הקניית תוכני וערכי המשכן, הר הבית, המקדש, הכותל, באמצעות דגמים והסברים אור קוליים.

דרכי פעולה:

- א. אישור הקמת מנהלת הכותל.
- ב. תאום והגברת היעוץ והפיקוח ההנדסי במקום.
- ג. השלמת התכנון האדריכלי.
- ד. תיאום עם הרשות המקומית והמשרדים הנוגעים בדבר (עיריה, תיירות ארכיאולוגיה).
- ה. הגברת קצב העבודה בחפירה ובשיפוץ.
- ו. תכנון התכנים והערכים שיוצגו במקום.
- ז. קביעת לוח זמנים ועלות הפרוייקט.
- ח. יצירת קשר עם אנשי מוזיאון ותצוגה, וקביעת דרך הצגת הדברים במקום.
- ט. גיוס משאבים.
- י. גיוס צוות הדרכה.
- יא. יצירת קשר עם קבוצות ואנשים פרטיים לביקור במקום.
- יב. הכנת חומר הסברה למבקר.

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

תאריך: כ"ד באלול תשמ"ז
18 בספטמבר 1987

מספרנו: 2586/15

משרד לעניני דתות

לשכת המנכ"ל

30-09-1987

נ ת ק ב 7

אל: מר גורדון, יועץ לשר החוץ בעניני כנסיות בירושלים, משרד החוץ

הנדון: בניין המחכמה - סכנת התמוטטות

רק באמצע הישיבה שקיימתי בנדון נודע לי שאתה, ולפניך גב' יעל ורד, טיפלתם רבות בעניני בניין המחכמה שליד הכותל המערבי, והצטערתי שלא הזמנתי גם אותך לישיבה. בדיעבד כל שביכלתי לעשות, הוא לשלוח לך רצוף בזה צילום הדברים שרשמתי בישיבה.

בברכת שנה טובה,

פליאה אלבק
מנהלת המחלקה האזרחית
של פרקליטות המדינה

1. העתק: מר קדרון, מהנדס בטיחות הכולת, המשרד לעניני דתות
2. פרופסור גליק, ראש ועדת בטיחות הכולת, המשרד לעניני דתות
3. ד"ר ניסים דנה, מנהל האגף לעדות, המשרד לעניני דתות
4. מר דן בהט, ארכיאולוג המחוז, אגף העתיקות
5. מר אבי איתן, מנהל אגף העתיקות
6. מר זבולון אורלב, מנכ"ל משרד הדתות
7. גב' דובה קריא, ראש חטיבת נכסים ושירותים, משרד הבטחון
8. מר שמשון וילנר, נציג משרד הבטחון ביו"ש, משרד הבטחון
9. גב' רות בר, לשכה משפטית, משרד הבטחון
10. גב' איריס, מתמחה, לשכה משפטית, משרד הבטחון
11. סנ"צ מיכאל גולן, סגן מפקד מג"ב, ירושלים
12. סנ"צ אבא אוליאל, רמ"ד בינוי, המטה הארצי, משרת ישראל
13. מר אפרים יפהר, סגן היועץ המשפטי, משרד החינוך והתרבות
14. מר אליעזר אלקלעי, מנהל היחידה למבנים מסוכנים, עיריית ירושלים
15. מר ציון גרמי, סמנכ"ל המשרד לעניני דתות
16. מר זליקוביץ ממחלקת מקומות קדושים, משרד הדתות
17. עו"ד חיים חפץ, היועץ המשפטי, המשרד לעניני דתות
18. עו"ד שבתאי זיו, היועץ המשפטי, עיריית ירושלים

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

תאריך: כ"ד באלול תשמ"ז
18 בספטמבר 1987

מספרנו: 2586/15

1. אל: מר קדרון, מהנדס בטיחות הכולת, המשרד לענייני דתות
2. פרופסור גליק, ראש ועדת בטיחות הכולת, המשרד לענייני דתות
3. ד"ר ניסים דנה, מנהל האגף לעדות, המשרד לענייני דתות
4. מר דן בהט, ארכיאולוג המחוז, אגף העתיקות
5. מר אבי איתן, מנהל אגף העתיקות
6. מר זבולון אורלב, מנכ"ל משרד הדתות
7. גב' דובה קריא, ראש חטיבת נכסים ושירותים, משרד הבטחון
8. מר שמשון וילנר, נציג משרד הבטחון ביו"ש, משרד הבטחון
9. גב' רות בר, לשכה משפטית, משרד הבטחון
10. גב' איריס, מתמחה, לשכה משפטית, משרד הבטחון
11. סנ"צ מיכאל גולן, סגן מפקד מג"ב, ירושלים
12. סנ"צ אבא אוליאל, רמ"ד בינוי, המטה הארצי, משרת ישראל
13. מר אפרים יפהר, כגן היועץ המשפטי, משרד החינוך והתכנון
14. מר אליעזר אלקלעי, מנהל היחידה למבנים מסוכנים, עיריית ירושלים
15. מר ציון גרמי, סמנכ"ל המשרד לענייני דתות
16. מר זליקוביץ ממחלקת מקומות קדושים, משרד הדתות
17. עו"ד חיים חפץ, היועץ המשפטי, המשרד לענייני דתות
18. עו"ד שבתאי זיו, היועץ המשפטי, עיריית ירושלים

הנדון: בניין המחכמה - סכנת התמוטטות

... רצוף בזה צילום הדברים שרשמתי בישיבה שקיימתי בהשתתפות כלכם.

אף שהדברים כתובים בקיצור, ויותר כחרשומת אל עצמי, אני מקווה שהם מספיק ברורים כדי שכולכם תוכלו להסתמך עליהם. אם יהיה צורך בהבהרות, אנא הודיעוני.

אני מקווה שבהתאם למי שסוכם תיפתרנה כל הבעיות במשותף.

בברכת שנה טובה,

פליאה אלבק
מנהלת המחלקה האזרחית
של פרקליטות המדינה

כ"ה, כ"ג אלול תשמ"ז
17 בספטמבר 1987

לכבוד
אדריכל יעקב פרג
רחוב ויתקין 6
חיפה

שלום וברכה

הנדון: הכותל המערבי
סימוכין: מכתב לכב' נשיא המדינה ולכב' שר הדתות

המכתבים שבסמך, הועברו אלינו.

העברתי העתקים מכתבך לעיון לכל הגורמים המספלים ברחבת
הכותל מסעם משרדנו.

בכבוד רב,

מ. זליקוביץ

מנהל המח' למקומות קדושים

העתק: לשכת נשיא המדינה
לשכת השר לעניני דתות
מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו ✓
מר צ. גרמי, סמנכ"ל משרדנו

ב"ה, כ"ג אלול תשמ"ז
17 בספטמבר 1987

לכבוד
מפקד תחנת הקישלה
העיר העתיקה
ירושלים

שלום וברכה!

הנדון: תפלות ואירועים מיוחדים - תקופת החגים הבעל"ט תשרי תשמ"ח

הריני מצרף בזה רשימה מפורטת של תפלות המוניות, התכנסויות ואירועים מיוחדים בתקופת החגים הבעל"ט כרחבת הכותל המערבי.

עלי להדגיש ולציין:

(1) יש צורך לנקוט בשמירה ואבטחה מיוחדים ביום א' דראש השנה (24.9.87) בשעות אחר הצהריים, בנקבת השלוח, בכפר סילואן, כאשר המוני יהודים מתכנסים לאמירת "תשליך" בין 14.00-17.00.

(2) גם כשאר ימי חול המועד סוכות, שלא צוינו ברשימה יש נחירה המונית לרחבת הכותל.

(3) בימים המצוינים ברשימה המצורפת בו מתכנסים המוני מתפללים, חל גם בהר ציון בקבר דוד המלך.

(4) עלי גם להוסיף, כי המוני מתפללים ומבקרים, מגיעים לרחבת הכותל ברגל מכיוון שער שכם ושער יפו, דרך סמטאות השוק.

אנו מודים לכם מראש על שיתוף הפעולה ההדוק כפי שהיה במשך כל השנים ונשמח לסייע לכם, במידת האפשר.

בברכת כתיבה וחתימה טובה,

מ. זליקוביץ

מנהל המח' ללקקמות קדושים

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גומי, סמנכ"ל משרדנו
חוב י.מ. גץ, רב הכותל
מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

המחלקה למקומות קדושים

תפלות המוניית ואירועים מיוחדים בתקופת הימים הנוראים
וחג הסוכות הבעל"ט - תשמ"ח ברחבת הכותל המערבי

- (1) יום רביעי, כ"ט אלול תשמ"ז 23.9.87 - לפנות בוקר ערב ראש השנה התכנסות המונים לסליחות והתרת נדרים.
- (2) יום רביעי, כ"ט אלול ליל ראש השנה 23.9.87 - תפילות המוניות.
- (3) יום חמישי א' תשרי ראש השנה 24.9.87 - תפילות המוניות עד שעות הצהריים.
- (4) יום חמישי א' תשרי ראש השנה 24.9.87 - בשעות אחה"צ - יורדים המונים לאמירת "תשליך" בנקבת השלוח כפר סילואן שמירה מיוחדת.
- (5) יום ששי ב' ראש השנה - תפילות המוניות עד שעות הצהריים.
- (6) יום ששי ט' תשרי 2.10.87 - ערב יום כפור תפילות מנחה המוניות החל משעה 12.00.
- (7) ליל שבת קודש יום כפור י' תשרי 2-3.10.87 - תפלות המוניות, נהירת המונים במשך כל שעות הלילה.
- (8) ש"ק יום כפור י' תשרי 3.10.87 - תפלות המוניות בכל שעות היום ובמיוחד לפנות ערב לתפלת נעילה.
- (9) יום חמישי ט"ו תשרי 8.10.87 - חג הסוכות תפלות המוניות.
- (10) יום שני י"ט תשרי 12.10.87, ד' חוהמ"ס בשעות הבוקר התכנסות לברכת כהנים המוניית.
- (11) יום שני י"ט תשרי 12.10.87 - בשעות אחה"צ והערב, מעמד "הקהל" בהשתתפות רבנות וכן אישי צבור.
- (12) יום שלישי כ' תשרי 13.10.87, ליל הושענא רבא, התכנסות המונים לתפלות וקריאה בתורה כל הלילה.
- (13) יום רביעי כ"א תשרי 14.10.87 יום הושענא רבא, מלפנות בוקר ועד לשעות הצהריים - תפילות המוניות.
- (14) יום חמישי כ"ב תשרי 15.10.87 - יום שמחת תורה תפילות המוניות.

בברכת כתיבה וחתימה טובה,
מ. זליקוביץ

קטעי עתונות

כותרת ראשית

1987 990 2

כתב זר

תום שגב

הפיצוץ הבא

שרן בהט נכנס אל המחילות שנחשפו לא מכבר מצפון לכותל המערבי, הוא חובש כיפה. בשלב מסוים הוא מסיר אותה וכאילו אמר - מכאן אני בעל הבית: בהט הוא ארכיאולוג מחוז ירושלים באגף קות של משרד החינוך, ידען גדול ופוליטיקאי, כנרש נקיר.

אינני בטוח אם סימנו את הנקודה שבה מסתיים שלטונו ל משרד הרתות ומתחיל שלטונו של אגף העתיקות. אם נתי נכון - כרגע אין רבים על כך: אגף העתיקות שולט החפירות יחד עם משרד הרתות. אין סכסוך. היה, אבל ת אין. חלוקת השלטון ניכרת בכל מקום: עד לנקודה מסוית במנהרות עוד יש נרות וגם ספר תורה, ועמוק עמוק נים עוד יש גברת אחת בשבים, האומרת תפילה וגם זאירה פתק בחריץ. בין מחילה למחילה יש מוזה מוזהבת. כמעט 20 שנה השתולל משרד הרתות וחפר וחפר וחפר א פיקות, בניגוד לכל היגיון ארכיאולוגי ובשלב מסוים הוציא אגף העתיקות צו להפסקת החפירות האלה, אבל הוא מראה עכשיו את המקום לאורחים מבחוץ - מקפיד רן לשבח את משרד הרתות. עם השנים פינו מכאן טונות ת של ארמה אר שום ממצאים ארכיאולוגים לא אברו, כי זה פלא - לא היו שם ממצאים ועל כן לא אברו, אומר

שבוע שעבר הזמין אותי לסייר איתו לאורך הכותל

מל

החפש הסגור עדיין למבקרים, אך מאז הוצג בטלוויזיה - רבים לוחצים לראותו, בצדק: הרושם מהם. לכה יש קרחת ושפם אדיר וקול באס, והוא יודע לטייל גם עם מי שרוצים לדעת יותר על בנייה אדם שהילכו ברחוב ההוא מאשר על המיפרט הטכני שלו. הרחוב, שנבנה כימי הורדוס, מוליך עכשיו מתחת לפני הארמה, בהמשך לכותל המערבי, צפונה היו בו חנויות, היתה בו מנהסתם תנועת עגלות. היו לאורכו שתי כניסות להריהבית. בשלב מסוים הוא מוליך אל תוך הסלע: ניכר שסלילתו לא הושלמה. בהמשך התגלתה תעלה צרה וגבוהה מאוד, המוליכה אל בריכת מים. הסיוור התח- קרקעי מצית דמיון: הוא נמשך כשעתיים.

זה יכול להיות מוקד משיכה לתיירים, וזה יכול להיות מוקד למתיחות חדשה, אולי עד אלימות: וזה מבלי לקחת בחשבון את הרשויות השונות, הצריכות להסכים על פתיחת המקום לקהל: משרד הרתות (מינהלת הכותל), אגף העתיקות, עיריית ירושלים (אולי הקרן לירוש- ליס), משרד התיירות ומי יודע מי עוד. יש שאלת ביטחון ובטיחות, כרטיסי כניסה וכרומה. אולי יתגברו על זה. יצטרכו להחליט האם זה אתר ארכיאולוגי או מקום קדוש. אם זה מקום קדוש - ייקבעו כללי לבוש והתנהגות, אולי הפרדה בין גברים לנשים. האם יוכלו הרתים להסכים שאין זה מקום קדוש. מסתמנת אפשרות שחשיפת הכותל לכל אורכו תיטול מיי- חורו - וקרושתו - של הכותל הקיים. יתווכחו על כך.

רן בהט, ארכיאולוגי דיפלומט, חושב שעד סוכות כולם יסכימו לפתוח את הכותל התת-קרקעי למבקרים

הטיול התת-קרקעי ממחיש כעת גם למי שלא ידע זאת קודם, כי עד לתקופה הממלוכית, בין המאות ה-11 וה-15, היה הכותל חשוף לכל אורכו: יהודים התפללו לכל אורכו. עד שגורשו מהעיר כימי הצלבנים. הממלוכים כיסו את הכותל בבניינים. כששבו היהודים לעיר - מצאו כי נותר להם לתפילה רק הקטע הקטן המשמש לתפילה גם היום. מסקנה אפשרית: מה שהם עשו לנו - לנו מותר לעשות להם. כדי לחשוף את הכותל מחדש, לכל אורכו, כפי שהיה, יש להרוס בניינים רבים על הריהבית, וחלקים ניכרים מהרובע המוסלמי.

המוסלמים עוקבים אחרי החפירות בחשש. בשלב מסוים גרמו החפירות לסריקים בבניין הווקף. ירדן התלוננה על כך במועצת הביטחון. המוסלמים קיבלו הבטחה שאין כוונה לפרוץ פתחים חדשים אל הריהבית. הם מאמינים להבטחות, אך מי לירם יתקע שמחר לא תקום בישראל ממשלה מטורפת שתתכחש להבטחות האלה: מי יכול להבטיח שמטורף כלשהו לא ינסה לפרוץ אל ההר בעצמו. המגעים עם הווקף עדינים מאין כמותם.

מינהלת הכותל גשלת בידי גוף הקרוי 'עטרת כוהנים', ומגמתו להקים מחדש את בית המקדש. בינתיים הם מתנח- לים ברובע המוסלמי. המסלול, שלאורך הכותל התת-קרקעי ובתוך התעלה שבהמשכו, צר מאוד. קהל המבקרים יוכל ללכת בו רק בכיוון אחד. זה מצריך לפתוח פתח בקצהו. המבקרים יפלטו בוויאהדולורוזה, כואכה הרובע המוסלמי. כך יוקף הרובע המוסלמי בורם בלתי פוסק של מיליוני ישראלים ומה יהיה הרובע המוסלמי אז, צוהלים כעטרת כוהנים.

תעלת המים מסתיימת בבריכה, והבריכה נושקת לקיר. מאחורי הקיר יושבות נזירות, אחיות ציון. אם יחששו שמאיי- מים עליהן - יזעיקו את האפיפיור.

רן בהט, 49, הוא גם דיפלומט. הוא אומר שעד סוכות כולם יבינו שאין להם מה להפסיד מפתיחת המסלול התת-קרקעי למבקרים, וחלקם ייווכחו שיש להם מה להרוויח מזה. הוא מקיים מגעים עם כולם ויודע שכל שימעיט לדבר על מגעיו - יחסוך לו צרות: והוא צודק. ■

קאמאנדאנט דאס
דאס 17.9.10
דאס 18.9.10

דאס 17.9.10
דאס 18.9.10
דאס 19.9.10
דאס 20.9.10

דאס 21.9.10
דאס 22.9.10
דאס 23.9.10
דאס 24.9.10

דאס 25.9.10
דאס 26.9.10
דאס 27.9.10
דאס 28.9.10

דאס 29.9.10
דאס 30.9.10
דאס 1.10.10
דאס 2.10.10

דאס 3.10.10
דאס 4.10.10
דאס 5.10.10
דאס 6.10.10

דאס 7.10.10
דאס 8.10.10
דאס 9.10.10
דאס 10.10.10

דאס 11.10.10
דאס 12.10.10
דאס 13.10.10
דאס 14.10.10

דאס 15.10.10
דאס 16.10.10
דאס 17.10.10
דאס 18.10.10

אברהם יונה, יוסף, יונה, חנה

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

המלכות

3. אברהם, יוסף, יונה, חנה

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

אלה שמעו את קול ה' וזאת תורת ה' - מ

כה"ס

זה ~~אלבז~~ מהמאה 14
חשוב ב.א.א. בי.ה.א.א.א.

זה"ק אישור אלף ה'תש"ק
ה'תש"ק ח'ד'ז מאז לבת'ן
במדרסה ולק'ם הי' הי'ת'ר
לס'אב'ת'ה

מ'צ'ה הבת'ן ב'טו ר'ז מבח'ן-
וסי'ב'א'ל ו'א'ב'ר
ה'שי'ס'א'ל ו'א'ח'ר'א'ן ה'י'ה ב' 1929

המאס'ל'מ'ה ה'ז'מ'נ'א ה'ע'א'מ'ת'ה
ה'ז'ז'א'ל ב'ל'מ' ל'ר'ס'י'ב'א'ר ב'ג'י'ם
ו'ה'י'ת' ל'ז ב'ק'א'ר ח'מ'א'ר'ה

זה"ק סי'ב'א'ל י'ס'א'ב'י ב'ב'נ'ו
ב'ג'י' ק'ש'י' ל'א'פ'י'ה'א'ר מ'ס'ב'י'ם
ה'ב'נ'ו ה'נ'א'ב'ו מ'ע'ל'מ'ס' י'ס'א'ב'א'ר
א'ו'א'ב'ו'ם מ'ה'מ'א'ה ה' 13
ה'ה'ת'מ'ו'ס'ט'א'ל ב'ח'ז'ק א'ו'א'ב'ו
ל'ע'ל'א ה'י'ה מ'ל'פ'י
מ'ש'ר'ד ה'ד'מ'א'ר ח'פ'ר ה'ע'י'ת'ה'ר'ה
ל'מ' ח'י'ז'ל'פ'י'ם ו'ה'ע'י'ת'ה'ר'ה ל'ע'ל'א
ג'כ'מ'ה ש'ל'מ' ע'ז'ק ל'ע'ל'א

א-מ קרס . להיום זקן
ל-ז המנוחה זה ירצה
א-מ קרס . הבא מאל 1967
ולפן הקרע בלם האשה
ביתלס העובד
גלן מההם בקר פשוט מהעובד
מ-נהיה החש מאנאוי היח
מלאה בוא והשבעה מלכה
ההמאסור של הצבה בחס
הפראמי מפרע לא היח
קטורה לחפיה נשר
החבר , זקן באזל מאל
החבר שהמאסור לא
היח סאמה (לא)
חשיפה , כי צבא
האמריקאני מלאה של
השנים היה חסר
היחפ האל מאל היום לא
האולביס , שברא בקרית

בשם ה' אלהינו, אלהינו
בשם ה' אלהינו, אלהינו
אל יפוי מעשר ה' עבדך כל הנהגת
הבית הזה לאלהינו אלהינו
אנחנו ברוח ה' אלהינו
בשם ה' אלהינו, אלהינו
בשם ה' אלהינו, אלהינו
של ה' אלהינו, אלהינו
המקדש כער מנעבדך ה' אלהינו
אנחנו החיזוקים ה' אלהינו
ההתמסרות, אלהינו, אלהינו
חיה אלהינו, אלהינו, אלהינו
אל אלהינו, אלהינו, אלהינו
חיה אלהינו

ההתמסרות, אלהינו, אלהינו
אנחנו, אלהינו, אלהינו
ה' אלהינו, אלהינו, אלהינו
אנחנו, אלהינו, אלהינו
ה' אלהינו, אלהינו, אלהינו

שאלו להם קשה לו. האז

ואולם הנה טאסלה להטקיס

להם הבית, ואישלר

לא ניתן ממש הרקטון.

בהם הרע לפרות לשם

אלו החתונות בלבד, ואחר

אנשים אלו והבית

זאג לו הנערים שבו

הייתה להם פקידים אלהמאסלר

הקרן צילום לו זה

ואז באה הרבה עיניו

אשר ירדן בואו

עניו בשם מדינה

ישראל. עיר הדת והחור

הייתה שלל נאמנים

להם להטקיס. עניו

שהיה לו. אלהמאסלר

ושזה נשדד באלו המעלה

[illegible]

בזה
 אברהם בן
 אל על מאסלמים
 יצאם בעד ארץ
 סאם
 ה"ה
 ה"ה
 ה"ה

[illegible]

עם אנשי הדת והפר

ציה ולא ידעו בענין

המחשבה, הנה הישח

למחשבה בתוך גאולה

אולי הדבר היה

סימל עם אנשי הדת

שהם מתקנים את זה

במשך שנים המהלים שהבדלים

עם לפני כמה שנים יו

היום זה אולי

~~unexplored~~

הדברים אשר נשענו עליו

הוא

הוא עומד עליונים למיזא

עם הדתות חוץ מבטאן

למטה ולבדל פאלי

אולימים

מהם במבוא: יש חסד ספרים

הם בקרי לאלו האת

בהם : בלמאז אהלף שהמאס
במר הצהרתי את ארבע הארבע
טיבל להתמאסס, והארבע
שם חץ כי המאסס
בני קלמל.

ל הבתנים המאסס
הצפה יש להם סטיוקארה

שמחציה אולם
ובלתי המאסס של הארבע שהיה בואה
אמר שהל יתחיל להתמאסס
באלה הים בוא

אולם : אשר הן הבתנים מסכים

לדבר אלף הצפה

ושאובא עם צוהר האטלים האם
התפיהור נאמאם אהר

אם מקה המשרים שלל בסל
האסל כמקנה מסל

צריך להפריד בין האטלים
הישלתי היהאפולג אטליוס דמ האקד

יש בלתי מוטל לאהל האש
אשר הוציא ה' למנוח העולם
לעצור הלא יהוציא ביהושע

אשר הוציא ה' שאלו אלה
לעצור הלא יהוציא ביהושע
השם לביתו אלמלך
השם לביתו אלמלך

אשר הוציא ה' שאלו אלה
לעצור הלא יהוציא ביהושע
השם לביתו אלמלך
השם לביתו אלמלך

השם לביתו אלמלך
השם לביתו אלמלך
השם לביתו אלמלך

האזל. והבין מאיזה דבר
הבטחון ואיזה מערה הסתחון
לעולם לא האמיץ לזלל
שואב כהלך ולבו יקרה
לפניו לזר. לא חשב אלא
מורנו נבי שלום ימים
אלוהי לבין.

החפיהו שלל יצא מפיאר
הרעיון

אנחנו מלחמים למען הסתחון
באמצעות מהנדסים ומהנדסים
הידיה ומהנדס הדתות יבנה
מה צריך לעולם להנחיל
הבין
ההבנה צריכה להיות פאם נשוא
פאם נשוא להשפיע אמן
המחנה צריכה להסביר
לחברים מה צריך לעולם
שלא יעלה לבין פאר

[illegible]

משנה : כל יום ביום לא חייב אדם
ללמוד תורה אלא שיהיה
שם

גמרא נמשך בערב ללמוד תורה
ואם אפשר להגיד באצבע של אדם
עם לא השפיעה.

יש לומר המעשה ביום
אין לומר ביום שישי
שבילם כאלו אין לומר
המאמר ביום שישי
המבנה הוא על מטה הכסף
והוא : המורה און און
שהחפיה הן און און
אין און און און
אין און און און
אין און און און

הזכירא זביקשן שחמאל אדור
בטיחאל שבה יטאלסא מאמתימ
שאנימ והאדזה תחילת בלני
בטיחאל, אטחאל עם בוגר
האדזים לבני

הזכירה בלמה בחמאל אדור
אדורס, העבדאל בני מאמאל
לעז

הקישו שח לטרא אטרא צדיקם
אדור שומם

בלמה : בלמה שחמאל משרה הצמאל
רצ'ע הלימה, השמאל האדור
כהאס. רצ'ע בטיחאל ?
זא : אא אדור האדור

אדור : אדור משרה הצמאל
אא משרה משרה הצמאל

האדזה יטבה בלמה אקאדורס
בלמה : אדור לראשית יחד מאמאל

ה'תש"ח

אולי יבאנו קרה הארצה בבנין
החומה בנינו על כולל הבסיס

ביום זה וכל ענין זה ומה שיש

לפי צדד הארץ כפי צדד

ולפי צדד הארץ כפי צדד

מפני שישנו על צדד של

הארץ כפי צדד

אולי יבאנו מפי צדד הארץ

שיהיה זה ומה שיש

הארץ כפי צדד הארץ

לפי צדד הארץ כפי צדד

לפי צדד הארץ כפי צדד

כפי צדד הארץ כפי צדד
הארץ כפי צדד

אולי יבאנו כפי צדד הארץ
הארץ כפי צדד הארץ
לפי צדד הארץ כפי צדד
הארץ כפי צדד

פניתי לעזריה להעביר לעמית בתיאור
אחריה העזריה בתי לעזריה
לחפש את ארצות השמים ואל
המבט אל ארץ בתי
לחפש את הארץ
אחריה במחשבת מיתחלת
אלה רחבה, אלה פי זה
לארץ הארצות והארצות
ביתם בלי חשבונות ויתר למטה
שהבנים לעשות בדי שהבנים
יחשבו ומיתר את פיהם
אלו אלה אלה אלה
אחריהם היה ארץ אלה
סוף סוף יחשבו
ביתם אלה אלה אלה
חילוק, משפחה, אלה בסתיו
הארץ שישקלה נרבים או אפילו
המיתחלת הם למען חפיהם העתידה
הענין אלה במצב קטנה ביום
משפחה; בקרובה 1986 מנהל מחלקה
של בתי שמים הארצות והארצות
היום העתידה

כאשר : מ - מאה - לזה שבחן היה
בסוף ?

אורל : אשר הבטחון

דבר : מחזקים מאהלים לנח
אם אין כח יצול יום שמואל
מהם , אבל מאחרים שלל
מחל שהיה פירא נקרא לנפלים
אורל : לו בלל לא נקרא להם
דבר : המעשה חרש לו שהיה
מחזקת לו ששם הדבר
זושה את החפצים בענין
זו : ספק האם הדירה חזקה
חזק במחלת שלם

סאב : אולם יצא את המאמץ
שנעשה לדנין : בהסוועה
יקראו קסוסו , אל קלעו , מאמה
שמשך הבטחון , אפילו , מהלכס ~~לכאשר~~
~~הוא~~ משה אולי זלמן מהמטה

יום האשון $\rightarrow$ 18/10
בזכר הישעאר במעלה

ה' צ"ח קט"ז 11

י"ב י"ב 236

במסרה להגיד למעלה
הנחם מלכות להבטח
של מלכות ופניאל של מלכות
(ויחמם)

בלילה ז"ה היה יאיר המאסור
הרצ"ה

משי הגבול נשטה סוף של
סוף מה צ"ה לעשרה ע"ה
הוא מצי נשטה, לו ה'
המטה גולש ה'.

אורי : האברה שהבנתי בסוף
מה היצירות שלך קטנים
למה? האברה?

אורי חוץ היצירות שכתבתי
יש משהם לא מוכרים
זהו או שלמה אחת של
אורי האברה?

פירוש אורי : האברה אשר
אורי חוץ היצירות קבוצה
אורי חוץ היצירות קבוצה
בשם ובשם ובשם
אורי חוץ היצירות קבוצה
אורי חוץ היצירות קבוצה
אורי חוץ היצירות קבוצה
אורי חוץ היצירות קבוצה

מאז 1967 ש.נ.א. בגלל

המבצע. האקדמיה האמריקאית

הקטנה את חוקי המדינה

הם גם שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

היא שם האקדמיה

ל סוכה יבואו מאד לרצון
אברהם

מאז בראש המלכים עברו כמה
שנים מאז בראש המלכים
שנים למקור לה סיני
הם המעשים אמר נא אר
האלה נא בראש המלכים
מקור הית' טפס לראש המלכים
המלך לא עמו אלא בראש
אין בראש המלכים
למלך. ההלכות המעשים
היו רק במלך המלך
אברהם אברהם

דאברהם טמא לא היה שום נקיים
באברהם הברכה

לפיכך בראש המלכים
במלך המלך המלך
במלך המלך המלך
במלך המלך המלך

היה חבור. הרצפה צמדה נא

ייתכן של הרצפה פנימה.

הם השקעו בארץ ארץ פנימה.

זה קרה במלחמה, לא היה

שלם ופנימה בארץ הנה

נחשבו שם צמדה במלחמה

במלחמה וקראו. אין לזה

קשר לספרים במלחמה המהפכנית.

אשר היה זה לא קשור לספרים
אשר היה זה לא קשור לספרים

בזה במלחמה לא אינה

שם ספרים אחרים או

אינה להיות ההתמסרות
אחרים

אין זה לא ספר חיים ולא
ספר ההתמסרות ההתמסרות

אשר
האזנה היתה מתחילה
של חזק של משנה האבא אפס
חזקם אך לא שום קשר
אפס, אלא כיון שהיה
כ"ן מלמדה
זה היה כ"ן מלמדה ממש.
אפס: זאת שאלה לא כאלו אים.
המלך הוצא היות לא
קשר אפס, אלא כיון
זה אלא שהיה לא
השפיעה על יום השפס
היה מלמדה

משה ה' { אמרתי הקדש
הוא סדרתי עם אבני
שבתותיה הנהגותיה
מחיות אחרי הכלשה
ואמר כמאמר גדולה
של אצמיה, שהוציאה
לקיטת סוף מסוף השנה
אז האבד עכבר
השפועה בחפ
הנפירה.

עליון : היה אבני מן סדר קדוש
הסדר הגדול של משה ה'
ראשי אחרי שהיה השמן
התמאס.

משה ה' { אמרתי הקדש
הוא סדרתי עם אבני
שבתותיה הנהגותיה
מחיות אחרי הכלשה
ואמר כמאמר גדולה
של אצמיה, שהוציאה
לקיטת סוף מסוף השנה
אז האבד עכבר
השפועה בחפ
הנפירה.

טאמאט עס קען אן אסאך
של צאנז בעה אהצבע
לאלק העצם אלצים אקס

אעב: בעבאד האמאן הייט הייט
עלען וזה צוה סיבאל

בהט: הספח מוטב הלא
עלען: בעבאל נעשית בדאלה לחיצאן
הערן אדער להחיות אלה האפאל
לעשיות מאר אע יאם א יאם

אלהב: און מנה עשיו אר קען
לעשיות מאר אע יאם א יאם

עלען: יאצט אין סקר העמאלט

ה נבי עקיד יתמאלט קיין
ליבאל האוצה אחישאל האמאל

אחשאל האמאל אהקעלג

אלה האמאל צה יתמאלט

באמאל האמאל אהקעלג האמאל
בשרתו אעלג הייט

כאמור: ה"ל חפירה וזה רצונה
שנרשם.

התורה שהתמאסה צ"ל כ"א
שחפ"ה מלמדה.

אורח: רצונה חזק המלאהם לפי
ל"ה התמאסה בקצת חפירה
ש"ל פ"ה ל"ה חפירה מלאה.

היסוד: ח"ל חזק - חזק
ש"ל מלמדה ל"ה חפירה
היסוד: חזק חזק, מה שחפירה
זה ש"ל חזק חזק חזק
חזק חזק.

אשר לפי ש"ל חזק

מחזק חזק חזק
אזה מה ש"ל חזק חזק
זה ל"ה חזק חזק חזק

ה'ט"ו. ת. ס.

היום צדק וצדקת עם אלה, עם
אם פה עליו אלה של
מסות - וזו היתה אר
המיתוס המהמם היתה
לשאלה מה לעשות

18/10 ארץ מדינת ישראל
מה בין זה מסות ארץ
ממטה המדינה בדרך
לחיים מדינה של
של המדינה ולזה
להשקפה של המדינה
האם זה המדינה, המדינה

בביתנו במועד היום נרשם
 שם זה האורח האדום אשר
 עשה חסדן גדול, אדון
 אלה לבדו אשר עשה לעולם
 כבוד.

ביום יום האפסוס שמשך
 הבטחון יורדו את השלמים
 ביום זה שמשך הבטחון
 יפסד את החפיה
 ביום זה.

אשר לבדו לבדו אין צורך
 החפיה

אשר מזהב אלך החפיה
 הימים את החפיה מאשר
 לפי החפיה
 לבדו לבדו אין צורך

דאס איז פאר אים

יש און נאך אדער צו זיין
דאס איז פאר אים און נאך אדער.

דאס איז און נאך אדער
און נאך אדער און נאך אדער.

און נאך אדער און נאך אדער
און נאך אדער און נאך אדער.

און נאך אדער און נאך אדער

און נאך אדער און נאך אדער
און נאך אדער און נאך אדער.

און נאך אדער און נאך אדער

און נאך אדער און נאך אדער

און נאך אדער און נאך אדער
און נאך אדער און נאך אדער.

מקצת האור שלל מן איש
 לעולם שם כדאלה אין
 בשום מקרה לנו מסכמים אפילו
~~אין~~ חלק 3 מוסכמת
 מקצת איש מה הסתגלים
 והבחינה.

43 - חלק אור שלל
 יסוד לפי חק החקלאות
 בשטח צבאי אלו בהסכמת
 צה"ל.

בה"ח : יש איש מחבר

ישיבת : לפי החק הסטף צנה
 אוצמן אג המנהל הארצי
 מחשבה הבטחון
 היחיד קיים יק מ 1978

אולי הייך הצמן לפעול
מהיום לפי חקר התנאים

אולי: אם האוצר הזה חל עלי

29 ע' לחץ התנאים

היום עמסנו על מלפני
לפנינו צמח - אף הסמל

קצת לחדש שרים ויהי
אם הייתה אף צה"ר
היום שגור

אולי: התפטר בלתי הסתמך
עליון יך בהיילג לפעול
עליון

התפטר והתפטר
כפסח מנה, איש גל
מלפני כ-50 מנה שחפזים
כדעס און משרה הדגולה

חברות במחנה חתן החתונה

יפה: כל פעולת חתונה בליל חתן
צריך אישה לפי 29 א

אזכרה: אני נפגש לבחן החתונה
צריך אישה אגף החתונה
חיה נפגש לבחן חתונה
זה לבחן חתונה צריך
להחליט הבחן חתונה 29 א

אזכרה: היום אחרי יום לבחן חתונה
אזכרה חתונה אגף חתונה
לבחן חתונה אגף חתונה
בחן חתונה אגף חתונה
אזכרה חתונה 29 א

אזכרה: אני נפגש לבחן חתונה
אזכרה חתונה אגף חתונה

אזכרה: אני נפגש לבחן חתונה
אזכרה חתונה אגף חתונה

סידור : רחמי אסתר , רחמי אסתר

רחמי אסתר , רחמי אסתר

רחמי אסתר , רחמי אסתר

רחמי אסתר , רחמי אסתר

10.9.87

ב"ה

לכבוד

מר. מרדכי אליאב

מנהלת הכותל המערבי,

משרד הדתות, ירושלים.

א.נ.

הנדון: הצעה לעיצוב וביצוע תצוגת רקע ויזואלית במנהרות הכותל.

לפי בקשתך הריני להציע בזה הצעה לעיצוב, תכנון וביצוע תצוגת רקע למנהרות הסמוכות לכותל המערבי. התצוגה תפתח לקהל הרחב במשך חול המועד סוכות תשמ"ח.

להלן פירוט ההצעה:

המטרה, להכין תצוגה משולבת במעברי הכותל ובמנהרה, במטרה להסביר ולהמחיש בצורה חווייתית ואטרקטיבית את סיפור הכותל, החפירות, הממצאים והרקע ההסטורי מהאספקט היהודי.

התצוגה תשלב אמצעי המחשה שונים כמו: פסי קול להסברים, הקלטות רקע מוסיקאליות (תפילות, מזמורים, קינות, ומנגינות רקע נוספות). תצוגות תלת-מימדיות של מוצגים משוחזרים, הקרנת שקופיות, סרטונים ותצוגת צילומים מוגדלים.

קהל היעד: כ-15000 איש.

שיטת המעבר באתר (סירקולציה):

המבקר יעבור בתצוגה, מאזור לאזור במהלך צפייה אחד העובר במסלול חד-סטרי. התחלה - מפתח המנהרה הראשון (בסוף קשת ווילסון) וסיום - ביציאה אל רחבת הכתל העליונה. הכניסה לגברים ונשים תהיה לסרוגין, לפי קצב וכמות מבקרים אשר תקבע מראש. באזורים פתוחים הקהל ישהה (באופן טבעי) פרק זמן גדול יותר מאשר במעברים הצרים, פרט זה נלקח בחשבון בקביעת סוג התצוגה וזמן הצפייה בה.

נעשתה מדידת זמן ממוצע של שהיה בכל קטע וקטע של המעברים. סה"כ מבקר ממוצע ישהה בתצוגה במשך כ-10 - 15 דקות.

כמות הצופים תמדר לפי מ"ר אחד (מינימום) לצופה בממוצע ובקצב הליכה איטי.

בטיחות במעברים:

מנהלת הכותל תדאג לנשוא הבטיחות במעברים לפי שיטה של פיזור נקודות בטיחות לאורך התצוגה, הכוללות

TIT
DAVID GAFNI

- 1 -

אליאב 66 תל. 052.82112: אל. יפה 66

אלמנטים של עזרה ראשונה, פנסים, כיבוי אש וקשר.

אחזקה: אחזקת התכנית תעשה ע"י מפעילי התכנית האור-קולית אשר יהיו במקום במשך ימי התצוגה עד 10 שעות ליום במשך חול המועד סוכות תשמ"ח.

תסריט ויזואלי:

המבקר יעבור במעבר מנהרת הכותל, ישמע הסברים מוקלטים בפס קול המופעל מקומית בכל קטע, תחילה תאור כללי של מנהרת הכותל, בהמשך תאור האבן הארוכה ובסוף המנהרה הסבר על המשך החפירות של מנהרת הכותל.

מאזור בית הכנסת המבקר ישמע את המבוא לתצוגה. באולם הראשון (7) המבקר יצפה בתצוגת שקופיות המוקרנות על הקיר הימני המתארת את הכותל המערבי - רקע היסטורי, חפירות ארכיאולוגיות, תאור סכימתי של מנהרת הכותל על גבי שחזור חזית הכותל בשלמותו ועוד. תמונת הפתיחה - תגלית ארכיאולוגית; אבן ועליה חרוטות המילים: "וראיתם ושש לככם". את רחבת הר הבית תמחיש תצוגת שקופיות נוספת המשתלבת (8) עם תצוגת מודלים של הרחבה. ושוב גם כאן התאור יכלול תחריטים, צילומי פרט, תאור אזורי הרחבה, ממצאים ארכיאולוגיים, שרטוטים על פי ההלכה ועוד. את התצוגה של הר הבית תפתח כתובת חרוטה על אבן: "לבית התקיעה".

התצוגה הבאה תתאר שחזור תקרות מפוארות מתקופת הבית השני בעזרת הבזקי שקופיות המוקרנות על התקרה המרכזית. (9).

מכאן יצפה המבקר בתצוגת כלי-המקדש המשוחזרים עפ"י ההלכה, לפי סדר הליכה מבוקר, ממול יוצבו מודלים כמו: מודל בית המקדש, המנורה, ארון הברית. באזור עבודת הקודש יוצגו מודלים של השולחן, לחם הפנים, והמזבחות. תצוגה זו תפתח בצילום מוגדל של המוצג הארכיאולוגי - אבן שעליה חרוטה המילה "קרבן". (10, 11) לאחר תצוגת כלי המקדש, יתואר ה"חורבן" ושריפת המקדש. (12, 13).

מכאן יעבור הצופה במעברי הגלות והכיסופים. זוהי תצוגה המשלבת צילומים, הסברים מוקלטים, ושקופיות. (15-) בהמשך - נפילת הכותל המערבי והקמת המדינה, עליה, מיזוג גלויות, ובנין. (22-26).

בסיום התצוגה יוצג סרטון היסטורי המתאר את שחרור הכותל, הריקודים ברחבה, ופינוי החורבות. ברקע ישמע פס הקול הדרמתי של שחרור הכותל, השמחה, התקיעה בשופר וההתרגשות. (27).

הצעת תקציב:

1. הכנת תכנית אור-קולית, רצ"ב הצעת מחיר של החברה להפקות אור-קוליות "שיין" אשר ניתנת לארגון ולעריכה על-פי דרישת התסריט \$ 25000.....
2. עיצוב, תכנון ופיקוח 5000.....

ד"ר דוד גאפני
DAVID GAFNI

- 2 -

סניף 66 הרצליה, טל: 052.8211216, א.ל. יאפה 66

אמנות · עיצוב מוזיאונים · יזואל מוזיקליים · יזואל ופיקוח · אמנות · מוזיאונים · אמנות · מוזיאונים · אמנות · מוזיאונים

3. עבודות נגרות \$ 5000
 4. עבודות חשמל 1000
 5. צלמים והגדרות 1000

סה"כ \$ 37000

המחירים ישולמו בשקלים על פי שער יציג.

" אינם כוללים מ.ע.מ.

" " " דמי השאלת המוצגים של כלי המקדש.

אופן התשלום: 50% עם קבלת העבודה השאר, עם סיום העבודות לקראת יום הפתיחה.

בכבוד רב,

דוד גפני
 דוד גפני, מעצב.

טלפון למשרדי בבית התפוצות; 425161 קו פנימי: 61
 " בבית; 82112 - 052

דוד גפני
 DAVID GAFNI

אליפיה 66 הרצליה טל: 052.82112 AL Yaffe 66 St. Herzelia

- 3 -

אמנות · עיצוב מוזיאונים · ניהול פרויקטים · יעוץ וניהול · ART · MUSEUM · DESIGN · PROJECT MANAGEMENT · CONSULTATION AND SUPERVISION

10 בספטמבר 1987

לכבוד
מר דוד גפני
רח' א"ל יפה 66
הרצליה 46321.

מר גפני הנכבד,

... הרינו מתכבדים להגיש לך, מצורף בזה, אומדן תקציבי, בהתאם לסיכום בפגישה שהיתה ביננו בתאריך 8.9. האומדן הנ"ל הוא עבור הכנת עמדות הקרנה במחילות הכותל.

הצעתנו הנדונה כוללת עריכת השקופיות, הכנת הפסקול (אם יהיה צורך), השכרת הציוד הדרוש, הרכבת הציוד ואחזקת איש קבע להפעלה של הציוד, במהלך התערוכה, ופרוקו, עם תום התערוכה.

האומדן מבוסס על תקופה של 6 ימים (של 10 שעות עבודה ליום), שבתוכם נכללים יום הרכבה וחצי יום פרוק.

רשימת העמדות היא בהתאם לסיכום שהיה ביננו ומבוססת על התכנון הבסיסי של חלוקת תוכן התצוגה.

בכבוד רב,

יעקב ש"ן
ש"ן ושות', הפקות אור-קוליות בע"מ

לוט: כנ"ל

יש/חק

אומדן תקציבי להכנת עמדות הקרנה במחילות הכותל

1.	4 עמדות של שני מקרנים, ללא פסקול לפי \$ 900 לעמדה	\$ 3,600
2.	3 עמדות של שני מקרנים עם קול רקע לפי \$ 1,100 לעמדה	\$ 3,300
3.	4 עמדות של 4 מקרנים עם קול רקע לפי \$ 1,800 לעמדה	\$ 7,200
	אם יהיה צורך בסינכרון פסקול לשקופיות תהיה תוספת של \$ 400 לכל עמדה	\$ 1,600
4.	10 עמדות עם פסקול בלבד לפי \$ 500 לעמדה	\$ 5,000
5.	מסך אחורי לסרט בגודל 6 מ"ר, חתוך לפי הקשת, לפי \$ 120 למ"ר	\$ 720
6.	השכרת 3 מסכים פרונטליים, בגודל 4X3 מטר, לפי \$ 300 למסך	\$ 900
7.	50 מ"ר מסכים לפי \$ 70 למ"ר	\$ 3,500
	ס ה כ	\$ 25,820
	=====	

ב"ח.ח' אלול תשמ"ז

2 בספטמבר 1987

אלו: מר צ. גרמי, ממנכ"ל

שלום וברכה!

הנדון: שכר שדג טירחה - אדריכלים מילוסלבסקי צפת

בהתאם לבקשתך, הריני מצרף לך בזה, את כל החומר הקשור בנושא, לפי סדר כרונולוגי.

כפי שהסברתי לך, אין מקום לפנות מחדש, לארגון האינג'נרים והארכיטקטים, מאחר ומהנדס קידרון הגיש חו"ד מוסמכת, לפי התעריפים של האגודה.

להצעת הבוררות שהעלה מר מילוסלבסקי, מתנגד עו"ד בן עמי, סגן היועץ המשפטי של משרדנו.

עלי להדגיש שחשבון המקורי של הברה זו, היה על 3,737 דולר מחיר מוגזם ביותר ובלתי הגיוני, ולעניות דעתי, באופן מגמתי, ולאחר כירורים וחילופי מכתבים, היו מוכנים "להסתפק" בסכום של 1,678 דולר. שגם הוא עולה בהרבה על המחיר הנזכר בחו"ד מהנדס קידרון (250-300 דולר).

לסיכום אין אני רואה מקום לתשלום גבוה יותר מהמלצת מר קידרון, ורק באם יישלח חשבון מתאים (כפי שהצעתי להם) נוכל להעביר אליהם את התשלום.

אבקשך להביא את הנושא לדיון מתאים בהנהלת המשרד ולהכרעה.

ב ב ב ב ב

מ. זליקוביץ

מנהל זמח' למקדמות קדושים

העתק: מר ז. אורלב, ממנכ"ל משרדנו
מר מ. איילר, נציגנו כעפון

6-09-1987

נ ת ש ב ל

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

30.8.87

ירושלים

מחלקת המנהל, מנהל עסקים
דائرة المصالح التجارية
רח' יפו 19, טל. 226161

Handwritten signature

לכבוד
עטיית מיכאל
קבלן תחזוקה בשירותים הציבוריים
ברחבת הכותל המערבי ירושלים

א. נ.

הנדון: מיפגע ונברואי ברחבת הכותל המערבי
כתוצאה מליקוי במערכות ביוב דולחין

בביקור שערבתי ברחבת הכותל המערבי נוכחתי לראות נזילות ממי ביוב דולחין
לאורך השביל המוביל לכותל.

הליקוי נוצר כתוצאה ממספר ליקויים.

1. מערכת הדולחין לקויה וחסר סיפונים בכיורים.
 2. חוסר מיכסים למחסומי ריצפה.
 3. חוסר מיכסים לבתי שימוש.
 4. ברזים דולפין.
 5. הצפות ביוב בשירותים ליקויים.
 6. חוסר תחזוקה באותה דבר המהווה סכנה בריאות והפצת מחלות.
- אני מקווה שתתינו יד ומחשבה בנידון לתיקון המיפגע ולשמירה קדושת המקום.

בברכה

נחום פנחס
מפקח למניעת משרדי
תברואה

העתקים: מר רז, מנכ"ל
מר משה ביטון, מפקח עירוני ראשי
מנכ"ל משרד הדתות
משרד תברואה.

Handwritten signature

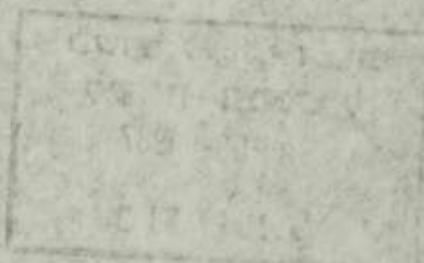

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

10-1-68

10-1-68

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

10-1-68

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

10-1-68

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

UNITED STATES DEPARTMENT OF STATE
Washington, D.C. 20520

דני
כלל

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

ב"ה, כ"א בסיון תשמ"ז
18 ביוני 1987

המנהל הכללי

משרד לעניני דתות

לכבוד

מר מרדכי אליאב

ירושלים העתיקה

שלום וברכה,

הריני ממנה אותך בזמן למנהל מינהלת פרוייקט חפירות הכותל המערבי,
החשיפה, האולמות, המחילות והמינהרה לקראת פתיחתם לקהל בהקדם.

במסגרת תפקידך עליך:

- א. להקים את מינהלת הפרוייקט.
- ב. לתאם ולהגביר את היעוץ והפיקוח ההנדסי.
- ג. להשלים התכנון האדריכלי.
- ד. לתאם הפעולות עם עיריית ירושלים והמשרדים הנוגעים לענין.
- ה. להגביר את קצב העבודה.
- ו. לתכנן את הנושא התוכני והערכי שיוצג בפרוייקט.
- ז. לקבוע תוך התייעצות עם אנשי מוזיאון ומערכה את דרך הצגת הדברים ומיקומם.
- ח. לגייס משאבים כספיים לקידום הפרוייקט.
- ט. לגייס ולהכשיר צוות הדרכה מעולה.
- י. להכין חומר הסברה למנקר.
- יא. תאום כל הביקורים במקום, כולל הזמנת אישים וקבוצות.

צוות ההיגוי הנוכחי בראשותו של הח"מ ימלא את תפקידי המינהלת עד להקמתה.

תפקידך יתבצע ללא שכר.

משרדנו יתן לך את כל הסיוע הטכני - משרדי - באמצעות הלשכה ליד הכותל, לשכת סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים ולשכת המנהל הכללי.

אני מאחל לך - לנו - לעם ישראל - שברכת ה' תלווה אותך להצלחה במשימה.

ב ב כ ה.
זבולון אורלב
המנהל הכללי

העמק: כב' השר לעניני דתות

סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים, מר צ. גרמי
מנהל המח' למקומ"ק, מר מ. זליקוביץ
חברי ועדת ההיגוי
נציג עיריית ירושלים, מר א. שילה
נציגת משרד החוץ, גבי יעל ורד

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: ל' באב תשמ"ז
25 באוג' 1987

מספר:

אל: המנהל הכללי, מר זבולון אורלב ✓

הנדון: מר מרדכי אליאב שמירת סודיות

כיון שמר אליאב אינו עובד מדינה, לא ניתן להחתימו על הטופס הרגיל של שמירת סודיות.

הדרך היחידה שבה ניתן להשיג ממנו התחייבות אפקטיבית, היא ע"י עריכת הסכם עימו, כנוחן שרות למשרדנו, בנוסח ההסכמים שנחתמו עם יועצי המשרד, ובשכר סמלי של שקל לשנה. אם זכרוני אינו מטעני, עלתה הצעה זו גם על ידך, ביום עיון שקיימנו לענין החפירות בכותל המערבי.

רצ"ב הריני ממציא טיוטת הסכם עם הנ"ל, בנוסח האמור, להערוך.

בברכה

מ.ח. בן עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: ל' באב תשמ"ז
25 באוג' 1987

מספר:

אל: הסמנכ"ל, מר צבי וינגרטן
החשב, מר יהושע קלצין

הנדון: מר מרדכי אליאב טיוטת הסכם שרותים בתמורה
של שקל אחד לשנה.

רצ"ב טיוטת הסכם שרותים, שניסחתי עבור הנ"ל, וזה על מנת לתת חוקף חוקי להתחייבותו של הנ"ל בשמירת סודיות.

כמו כן אני מצרף העתק ממכתבי למנכ"ל משרדנו בענין זה.

אנא, העבירו אלי את הערוכים.

בברכה

מ.ח. בן עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

העתק:

המנכ"ל מר זבולון אורלב ✓

הסכם

שנערך ונחתם בירושלים, ביום _____ לחודש _____ שנת התשמ"ז
(ביום _____ לחודש _____ שנת 1987)

ב י ן

ממשלת ישראל בשם מדינת ישראל, המיוצגת ע"י המשרד לענייני דתות, באמצעות מורשי החתימה של המשרד, מר צבי וינגרטן, הסמנכ"ל ומר יהושע קלצין, החשב (להלן: המשרד)

מצד אחד

ל ב י ן

מר מרדכי אליאב, ת.ז. מס'. _____ ואשר כחובתו היא: _____, ירושלים,, מומחה לברור סוגיות הנוגעות לכותל המערבי אשר יקרא (להלן: "נותן השרות").

מצד שני

הואיל והמשרד מעוניין כי נותן השרות יבצע עבורו את השרותים המפורטים בהסכם זה, ובתנאים ובתמורה המפורטים בו;

והואיל והמשרד ונותן השרות מעדיפים כי ההתקשרות ביניהם תעשה שלא עפ"י יחסי עובד ומעביד, אלא עפ"י חוזה למתן שרותים, ובאופן שנותן השרות יחשב כקבלן עצמאי לכל ענין ודין, וזה בהתחשב באופי השרות הנדרש ודרכי קבלת התמורה בגיננו;

לפיכך הוסכם והוחלט בין הצדדים כדלקמן:

1. ההקדמה להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו, והצדדים מצהירים בזה על נכונותה.
2. נותן השרותים יבצע עבור המשרד את השרותים (להלן: השרותים) כדלקמן:

- (א) יועץ בנושאי הכותל המערבי.
- (ב) מתן חוות דעת בכתב בנושאי הכותל המערבי.
- (ג) השתתפות בדיונים עם הנהלת המשרד, או הצוות המוביל, צוותות שיתכוננו מפעם לפעם ע"י הנהלת המשרד לצורך בדיקה ויישום הנושאים דלעיל, לצורך יישום והפעלה השיטות המוצעות;
- (ד) דיווח למנהל לגבי כל שלב בביצוע הנושאים דלעיל, בין ביוזמתו ובין עפ"י דרישת המנהל;

3. נותן השרות יבצע את השרותים האמורים ככל שידרש ע"י המנהל, ובטווח הזמן שיורה לו המנהל. לגבי כל פריט מפריטי השרות שיורה לו המנהל לבצע.
4. התמורה שהמשרד ישלם לנותן השרות עבור מתן שרותיו תהיה סך של 1 שקל (שקל אחד) לשנה.
5. בהתחשב בכל האמור במבוא להסכם זה, כוללת התמורה האמורה בסעיף 4 לעיל את כל ההטבות מסוג כלשהו המגיעות לנותן השרות בתמורה למתן השרותים ובקשר לכל הנובע מהסכם זה, ומלבדה לא יהיה. נותן השרות זכאי לכל תמורה או טובת הנאה מכל סוג שהוא ומכל מקור שהוא ומכל עילה שהיא, וכל ההוצאות הכרוכות במתן השרותים יהיו על חשבוננו האישי של נותן השרות בלבד.
6. נותן השרות יחשב לצורך פירוש הסכם זה, לכל דבר וענין, כקבלן עצמאי במובן מושג זה בדינים השונים החלים ושיחולו על כל ענין וענין, והוא לא יחשב מכל בחינה שהיא לעובד לסוכן, לשליח או לנציג של המשרד; כדי למנוע כל ספק אפשרי, נותן השרותים לא יהיה זכאי, עבור עובדיו לכל הטבות או זכויות סוציאליות מכל סוג שהוא לרבות חופשה, דמי מחלה, פיצויי פיטורין, שכר מינמום וכל הטבה או זכות אחרת.
7. עבודת היועץ תיעשה כעבודה עצמאית מחוץ תיאום עם המנהל, ועם סגן המנהל הכללי של המשרד הממונה על המינהל ועם עובדים אחרים שמונו לצורך כך.
8. נותן השרות מתחייב לבצע את השרותים המפורטים בהסכם זה בצורה המקצועית הטובה ביותר והוא אחראי אישית לטיב שירותיו.
9. נותן השרות מתחייב לשמור בסוד ולא להעביר, להודיע, למסור או להביא לידיעת כל אדם כל ידיעה שתגיע אליו בקשר עם ביצוע הסכם זה תוך תקופת הביצוע, לפניה או לאחר מכן.
10. המשרד יהיה רשאי להפסיק בכל עת את ביצוע הסכם זה לפי שיקול דעתו הבלעדי, וזאת ע"י מתן הודעה בכתב למבצע השרותים במקרה כזה יקבל נותן השרות המגיע לו עד יום קבלת ההודעה האמורה.

11. העסקתו של נותן השרות לא תעלה על 5 שעות עבודה לשבוע. ← 2
12. מוצהר ומוסכם בזה כי כל תנאי בהסכם זה הוא יסודי ועיקרי.
13. הסכם זה הוא לשנה אחת מיום חתימתו.
14. הוצאות ביול הסכם זה. לרבות העתקיו, יחולו על נותן השרות בלבד.
15. הצדדים מסכימים כי מכתב רשום שנשלח מצד אחד למישנהו יחשב כאילו הגיע לחעודתו בתום 72 שעות משעת מסירתו לדואר.

ולראייה באו הצדדים על החתום

בתאריך הנקוב בראשו של הסכם זה

בשם הממשלה

(ע"י המשרד לענייני דתות)

מר צבי וינגרטן, סמנכ"ל

מרדכי אליאב

מר יהושע קלצין, חשב

ג' אלול תשמ"ז

26.8.1987

לכבוד
מר משה זליקוסיץ
יו"ר חמ"ל למקומות קדושים
משרד הדתות
ירושלים

א.2..

הנדון: אישור כניסה לרכב נכה לרחבת הכותל.

הגב' אמירה נחום בעלת רכב אופל קדט מס' רישוי 84-065-47-חינה
עובדת וחיקה של מ"מ : מזה שנים רבות.

הגב' הינה אשה נכה, ופגועה בגולה דבר המקשה עליה כל מאמץ מיוחד,
ובפרט הליכה ממושכת.

בחודש הרחמים והסליחות, ובימי התשובה בהם אנו נמצאים נוחגת הגב'
נחה להגיע תדיר לרחבת הכותל ולהיתפלל בפני כורא עולם,

זה מכבר שכשערי הכותל לא מתירים לה להיכנס עם רכבה לרחבה למרות
מצבה שבידאה לעיני כל, ולמרות שהיא מציגה תעודת נכה, ותו חניה
בהתאם.

דבר שבעבר לא נמנע ממנה ואשר בלעדיו אין באפשרותה להגיע לכותל,
עפ"י דרישת השומרים, היא נתבקשה להשיג אישור ממשרד הדתות אשר
יתיר את כניסתה עם הרכב לרחבת הכותל.

אשר כל כן אורך כאם תגרום להנפקת האישור המבוקש ובחקדם.

לכבוד
כהן רפאל

ס/חממונה על מחוז ים
כהן רפאל

סגן חממונה על המחוז הכפועל

СНГ РСК
ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ

מדינת ישראל
משרד לעניני דתות

לשכת המנהל הכללי

ב"ה, כ"ט באב תשמ"ז
24 באוגוסט 1987

אל: מר משה זליקוביץ, מנהל המח' למקומות קדושים

שלום רב,

עפ"י בקשת מפקד מרחב ירושלים, אודה לך אם תנפיק אישור כניסה
לכותל לרכב בתפקיד לרב שמעון ברנזי - רס"נ הרב הצבאי למחוז
ירושלים אשר בתוקף תפקידו מבקר פעמיים שלוש בכל שבוע בעמדות
צה"ל באיזור.

בתודה

יעקב מרידמן
עוזר ראש למנהל הכללי

פרטי רכבו: אסקונה 116128-84

30P

26/8/87

אברהם (1)

ה' אלול תשמ"ז

מ 13/11 - סוף

טל.

נ

החשבון והחשבונית
המס' 151
המס' 151
המס' 151

החשבון והחשבונית
המס' 151
המס' 151
המס' 151

כל יום בין 15 - 9 חלק

החשבון והחשבונית
המס' 151
המס' 151
המס' 151

החשבון והחשבונית
המס' 151
המס' 151
המס' 151

אם יש צורך
!!

החשבון והחשבונית
המס' 151
המס' 151
המס' 151

100

10/10/10

100 100 100

100 100 100

100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

100 100 100

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לענייני דתות

ב"ה, ט"ז באב תשמ"ז
11 באוגוסט 1987

לשכת המנהל הכללי

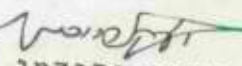
אל: מר משה זליקוביץ, מנהל המח' למקומ"ק

שלום רב,

המנהל הכללי מר ז. אורלב הבטיח לרב שלמה גורן כי רכב הישיבה
יוכל להכנס לפרוק סחורות-הישיבה לפי הצורך וללא הגבלה בזמן
וללא צורך בתיאומים.

נא לפעול בהתאם להבטחת המנכ"ל.

ב ת ו ד ה,

יעקב פרידמן
עוזר ראשי למנהל הכללי

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לעניני דתות

ב"ה, ט"ו באב תשמ"ז
10 באוגוסט 1987

לשכת המנהל הכללי

לכבוד
פרופ' גליק
ח פ ה

שלום וברכה,

כפי שידוע לך כודאי החליט משרד הדתות להמשיך בעבודות חשיפת הכותל, ובכך לגלות לצבור הרחב טפח נוסף מצפונותיו של שריד בית מקדשינו. כל זאת לקראת המגמה הסופית להעניק למבקר את התוכן והחווייה המתבקשים מביקור במקום זה.

שמחתי לשמוע ממך זבולון אורלב, כי הבעת את נכונותך לסייע בתחום התמחותך בפרוייקט חשוב זה, עזרה, לה אנו זקוקים מאוד.

לפני מספר חודשים התמוטטה תקרה בבנין ה"מחכמה" הסמוך לאתר החפירות ובעקבות זאת זומנו אנשי המשרד לפגישה במשרד המשפטים בשתוף עם נציגי משרדים נוספים כגון; משרד המשטרה, משרד הבטחון ועוד. הפגישה זומנה לי' באב התשמ"ז, אולם עקב שהותך בחו"ל נדחתה הפגישה ליום יט' באלול התשמ"ז בשעה 9.00.

אבקש כי תציין בפניך את המועד החדש.

כמו כן אודה מאוד אם תוכל להפגש עמי במועד מוקדם יותר בירושלים כדי שתוכל להכיר את הנושא מקרוב לפני הישיבה הכללית.

בתודה מראש
ובכבוד רב

מדרכי אליאב
ראש מינהלת הכותל

ב"ה, ג' אלול תשמ"ז
28 באוגוסט 1987

לכבוד
מרת הרב ש. גורן שליט"א
ירושלים

כבוד הרב שלום וברכה

הנדון: היתר כניסת רכב לרחבת הכותל

הריני שמח לצרף לכב' הרב שליט"א אישור להיתר כניסת רכב לרחבת הכותל המערבי, כפי שהוסכם בינינו לפי התנאים הבאים:

- (1) האישור מיועד להכנסת רכב המביא אספקה שוטפת עבור תלמידי הכולל, וכן עבור רכב בעלי מקצוע המטפלים באחזקה שוטפת של בניין הכולל.
- (2) על בעלי הרכב חלות כל ההוראות וההגבלות המופיעות ברשיון המצורף, ובנוסף לכך, האישור אינו בתוקף לגבי מכוניות משא עם חומרי בניה וכיו"ב שאינן מתסגרות האספקה השוטפת החיונית.
- (3) כמצוין באישור, מותנה הרשיון, בחניית הרכב בחלק הלא מרוצף של הרחבה, המיועד לכך.
- (4) על נציגו של הכולל, לתאם מראש עם האחראי על האירועים במקום מר צבי הופמן לגבי כלי הרכב האמורים להגיע באותו יום.
- (5) כלי הרכב ישהה בשטח החנייה, לא יותר מאשר חצי שעה ועד 3/4 שעה לכל היותר.
- (6) אין להכניס יותר מרכב אחד בכל פעם.

בכבוד רב,
ז. אורלב
מנכ"ל

העתק: מר צ. גרמי, סמנכ"ל
מר מ. זליקוביץ, מנהל המח' למקומות קדושים
מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

במקור 3/3 3/3 3/3

מדינת ישראל

משרד לענייני דתות
לשכה ראשית
ירושלים
המחלקה לעדות נוצרית

תאריך:

א' אלול תשמ"ז
26 אוגוסט 1987
מספר:

1643/87

לארץ ישראל

אל: המנהל הכללי

הנידון: חירגום מסמך

רצ"ב חירגום לעברית של מכתבו של נציג ירדן
באו"ם אל המזכיר הכללי של האו"ם.

נסיחתי להכין חירגום ככל האפשר נאמן למקור (שהוא
חירגום מערבית), אך עלי להדגיש שבקטעים מסוימים
האנגלית איננה לגמרי ברורה.

בברכה,

דניאל רוסדינג
מנהל המחלקה

הערה: מנהל האגף לעדות

2. 1950-1951

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

NEFFER: NEFERU GUR

ה'תש"ח
ה'תש"ח

ՀԱՅԿԱՆ ԳՆԱՀԱՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ ԵՐԱՆԻՑ ԵՐՈՒՄ ԿՈՒՐԴԱՆ (ՄԱՐԿԱ
ՄԱՐԿԱՆ ԵՐԱՆԻՑ), իր ԵՐԱՆԻՑ ԵՐՈՒՄ ԿՈՒՐԴԱՆ ԵՐԱՆԻՑ
ՄԱՐԿԱՆ ԵՐԱՆԻՑ ԵՐՈՒՄ ԿՈՒՐԴԱՆ:

E C F S N.

१२५६ १२५७
 १२५८ १२५९

● 75001 0185 11 10 50000

האומות המאוחדות

האסיפה הכללית
המושב ה-42
סעיפים 39 ו-76 של
סדר היום הזמני
המצב במזרח התיכון
דו"ח הוועדה המיוחדת
לחקירת מעשיה של ישראל
הנוגעים בזכויות האדם של
אוכלוסיית השטחים
הכבושים

מכתב מיום 31.7.87 מאת הנציג הקבוע של ירדן
באו"ם אל המזכיר-הכללי

אבקש להסב את תשומת-ליבך בצורה דחופה למעשה תוקפנות חדש אשר בוצע ע"י
שלטונות הכיבוש הישראליים נגד אתר איסלמי היסטורי בעיר ירושלים,
אחר-טחוקפה האיובית, וזאת במסגרת הצעדים הישראליים הפיועדיים לייחודה
של עיר הקודש במטרה למחוק את אתריה ההיסטוריים השומרים על אומיים
הערבי והאיסלמי. ביצוע הצעדים האלה החל מיד אחרי כיבוש עיר הקודש
בשנת 1967.

האתר האיסלמי העתיק הוא מכלל (מדרשת) תנכית השוכן בבאב אל-סילסילה
בירושלים, אשר נבנתה ע"י האמיר הממלוכי תנכית בשנת 1320 במכללת דתית
איסלמית. מאוחר יותר הוא נהפך למקום מושבו של בית-הדין האיסלמי
העליון והוא שימש בתור כזה עד הכיבוש הישראלי של העיר בשנת 1967,
כאשר הצבא הישראלי התחיל להשתמש בחרושים ובגג של הבניין, בטענה שיש למקום
ערך אסטרטגי, כדי לצפות על הנעשה באיזור מסגד אל-אקצה הסמוך.

בעקבות הכתבה אשר הופיעה בעתון הישראלי "ג'רוזלם פוסט" ביום א',
21.6.87, בענין הסדקים והתמוטטות בחלקים של בניין מכללת תנכית,
התקשרה, כמתחייב, מחלקת הוואקף האיסלמי בירושלים עם סקידים בעירייה,
באגף העתיקות ובמסגרת ישראל כדי לאפשר לוועדה מיוחדת של מחלקת
הוואקף האיסלמי, תחת יושב הראש הוד מעלתו הנשיא של המועצה של הוואקף
האיסלמי, לבקר בבניין ולברר את העובדות. הובטח למחלקת הוואקף האיסלמי
ע"י המפקח על העתיקות בירושלים כי הביקור יוכל להתקיים בבוקר של
30.6.87. למרות זאת, לא התקיים הביקור כמתוכנן, וזאת בחירוץ שטרם
ניתן האישור הדרוש ע"י השלטונות הישראליים העליונים. בפרק הזמן הזה,
מחלקת הוואקף התקשרה ופנתה לשלטונות הנוגעים בדבר במטרה לזרז את
ההליך מהן האישור הדרוש. אך המאמצים נכשלו. לאור דאגתם ורצונם של
מחלקת הוואקף לבדוק את המצב מקרוב, ולאור האפשרויות שעמדו בפניה,
סגן מנהל הוואקף, עוזר המנהל לבינוי ואחזקה, ראש האגף לעתיקות
איסלמיות והצלם של האגף לעתיקות, בלוויית המפקח על העתיקות בירושלים,
מר דן בהט, ביקרו רק בחלק של מכללת תנכית, דהיינו בצד האחורי של

החלק המערבי הסמוך למקום הידוע ככוחל הדמעות (אל-בוראק) בשכנות להפירות אשר בוצעו ומתבצעים ע"י המשרד לענייני דתות הישראלי. הביקור הוגבל רק לאחד החדרים הנמצא מערבה לאיוואן הדרומי של מכללת תנכ"ית. לא אושר לקבוצה לבקר בחלקים אחרים של המכללה, וזאת למרות שהוראקף הדגיש את הצורך לבקר בכל הבניין דרך השער הראשי. כהביקור ומהבדיקה, עולה בבירור כדלקמן:

1. התמוסט קטע של הריצפה של החדר הנמצא מערבה לאיוואן הדרומי, בגודל של 2.5x3 מטר מרובע ולעומק של 4 מטר בערך, כך שנחשפו היסודות האיוביים של מכללת תנכ"ית.

2. ישנם סדקים בקירות של היסודות של מכללת תנכ"ית האיובית.

3. ישנם סדקים רציניים בחיקרה של החדר הסמוך לעיל.

4. חלק גדול של ריצפת השיש בחדר החפור וניזוקו הקירות והטיח בחדר כתוצאה מלחות ומחדירת מים מכל הכיוונים.

5. ניזוקו הדלתות והחלונות כתוצאה מרשלנות ושימוש לרעה.

הנזק לנכס והסכנת במתן אישור מטעם שלטונות הכיבוש העליונים הישראלים לועדה המיוחדת מטעם הוראקף האיטלקי לבקר בבניין, לבדוק אותו ולראות את העובדות, מאשרים את המסקנות הבאות:

1. הסיבה השורשית הינה התעקשות בהמשך החפירות המתבצעות ע"י המשרד לענייני דתות הישראלי מתחת למבנים האיטלקיים בכיוונים רבים במטרה להשלים את התוכניות אשר הוכנו וסרט הושלמו.

2. הסדקים בקירותיהם של יסודות החדר, בפונה הדרום-מערבית של המכללה ובחיקרה החדר, אשר נגרמו כולם כתוצאה מהחפירות מתחת לבניין, מצביעים בבירור על חוסר המצב.

3. ניכרת במידה רבה הרשלנות בשימוש בבניין. דבר זה ברור מבדיקת חדר אחד בבניין.

4. העיכוב הממושך במתן אישור לביקור, וזאת למרות שכבר נחתו הסדקים ונמצאו במקום כלים חשמליים וטרנדפורמטורים, מדגישים שמדובר במבצע יותר גדול מאשר מה שצויין או נאמר בעתונות הישראלית.

בהסתמך את תשומת ליבך לנזק המכוון הנעשה לאחר איסלמי היסטורי, ולפגיעה בריגשותיהם של מוסלמים כתוצאה מכך, מאשרת מחדש ממשלת הממלכה ההשמית של ירדן את הצורך הדחוף לנקוט בצעדים יעילים להבטיח את שמירת סגבם ושלמותם של המקומות ההיסטוריים והדתיים האיטלקיים, ולהשתדל להבטיח כיבודן ויישומן של החלטות האו"ם הנוגעות לירושלים, ואשר הוחתמו כל צעדים, חקיקה ומעשים מצד ישראל שמטרתם לשנות את אופיה של עיר הקודש ואת מבנה הדמוגרפי והגיאוגרפי, וכן מדגישים את הצורך הדחוף לשים קץ לכיבוש הישראלי כשטח הערביים הכבושים מאז 1967. לרבות העיר ירושלים.

אהיה אסיר תודה באם תפיץ את המכתב הזה ואת נספחו כמסמך רשמי מטעם
האסיפה הכללית, בהתאם לסעיפים 39 ו-76 של סדר היום הזמני, וכן מטעם
מועצת הבטחון.

החתום: עבדאללה סאלח
שגריר
נציג קבוע

سید محمد

CLUB - 51 C/17.

Feb 11, 1892

21. 22 23 24 25

Q. 100, 100, 100

20.12.19

leaf - green & dark

File
one page

74

21252

$$\begin{array}{r} 2 \frac{1}{2} \\ \times 2 \frac{1}{2} \\ \hline 5 \end{array}$$

DIRECTOR GENERAL
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
JERUSALEM-ISRAEL

המנהל הכללי
משרד לעניני דתות

AV 28. 5747
Aug 24. 1987

Welcome Builders of Zion and Jerusalem !

We are very pleased to have the opportunity to share with you the hidden remains of our Temple, the focus of the Jewish people throughout all the generations.

Excavations begun after the Six - Day War have just completed uncovering the entire length of the submerged remains of the Western Wall and even beyond.

The Wall has long been a place for private and public prayers and at times for public celebration and ceremony. It is now the intention of the Ministry to transform the entire Western Wall excavation into the single most powerful educational experience of the Jewish people.

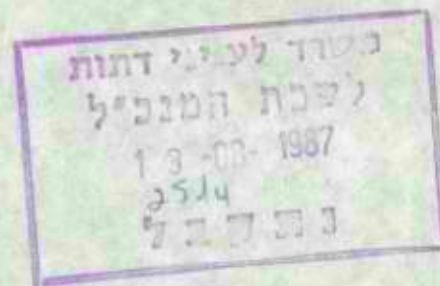
As the numerous tunnels and chambers are excavated, they will be filled with displays, recreating our history, teaching Jewish heritage and moral values. This will enrich our lives today and help build the Jewish people of tomorrow.

The one and a half million people who visit the wall annually will walk its entire length, and will be able to gain increased pride in and rededication to carrying on our glorious heritage.

With blessings from Jerusalem

Z. Orlev
Zevulun Orlev
Director General

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

שמור

תאריך: טז באב תשמ"ז
11 באוג' 1987

מספר:

אל: המנהל הכללי, מר זבולון אורלב ✓

הנדון: הבעלות על המקרקעין ברחבת הכותל המערבי

ברור ראשוני שערכתי, מביא אותי למסקנה, כי המקרקעין ברחבת הכותל המערבי, כדוגמת המקרקעין ברובע היהודי כולו, הם בבעלותה של מדינת ישראל, מכוח הפקעה שבוצעה כדין בשנת 1969.

עובדה זאת יש בה משום הקלה רבה מאד, בהפעלת סמכויות משרדנו עפ"י חוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז 1967, ותקנות שהוצאו על פי בשנת תשמ"א 1981. אילו הייתה רחבת הכותל בבעלות אחרת משל המדינה, אזי הייתה קמה ועומדת שאלת הסתירה האפשרית בין זכויות שבתחום המשפטי הפרטי וסמכויות שבתחום המשפט הציבורי, כלומר, משרדנו לא היה יכול לממש את סמכויותיו אלא בנוכחות פיזית של עובדיו בשטח. ודבר זה, כשלעצמו, היה מביא אותו להיות "פולש", מבחינת המשפט האזרחי, לגבי בעל המקרקעין הפרטי.

את עוצמת הסתירה האמורה, ניתן לראות בקבר הרשב"י במירון, בו נאלץ משרדנו על מנת למלא את סמכויותיו עפ"י דין, להתקשר בהסכם שכירות, ולשלם דמי שכירות לבעלי הקרקע, אנשי הקדש היהודים הספרדיים מצפח.

אולם, דא עקא, עצם קביעת הבעלות בידי "מדינת ישראל", עדיין אינו אומר שהבעלות והשימוש הם בלעדיים לאנשי משרד הדתות, אלא, שלמשרדנו יתרון על פני כל המשרדים הממשלתיים האחרים, מכוח היות משרדנו "הממונה" מכוח החוק על שמירת המקום.

יתרון זה, לעיתים הוא יחסי בלבד, לעומת משרדי ממשלה אחרים, שלפחות חלק מהם, טוען לסמכויות באחר, מכוח חיקוקים ארציים הנוגעים למשרדיהם, כגון: המשטרה מכוח פקודת משטרה, משרד החינוך והתרבות מכוח פקודת העתיקות, וכדומה. אלא, שטענתי היא, שבעוד שהמשרדים האחרים טוענים לזיקה לאחר מכוח חוקים טריטוריאליים כלליים, המשתרעים על פני המדינה כולה, הרי משרדנו טוען לזיקתו מכוח חוק ספציפי מיוחד, שהוא, כמובן עדיף.

ואשר למחילות החת קרקעיות, הפולשות לשטחים שאינם בבעלות המדינה. דבר זה אינו פשוט, ומצוי עדיין בבדיקה על ידי, ואני מקווה, בע"ה, להשיב דבר בהקדם.

העתיקים:

1. הסמנכ"ל, מר ציון גרמי
2. מנהל המחלקה למקומות קדושים
מר מ. זליקוביץ

מ.ח. בן עמי, עו"ד
סגן היועץ המשפטי

ב"ה, י"ב אב תשמ"ז
7 באוגוסט 1987

לכבוד
מר משה שפירא
ת.ד. 16105
ירושלים 91-160

א.נ., שלום רב!

הנדון: אישורי כניסה לרכב לרחבת הכותל
סימוכין: מכתבך למנכ"ל משרדנו מר ז. אורלב ולמחלקה למקומות קדושים
מי' תמוז תשמ"ז (7.7.87)

במענה למכתבך שבסימוכין, הריני מודיעך, כי רחבת הכותל המערבי,
סיועדת כרחבת תפילה בלבד ולא לרכב.

אך מחוסר ברירה, ועל פי קריטריונים שנקבעו לכך, אנו מעניקים מס'
מצומצם של אישורי כניסה למוגבלים ונכים, וזאת לשמים מיוחדים ולמס'
שעות מצומצם.

לאור זאת אין אנו יכולים לקבל את הצעתך.

אגב, הכניסה ברגל לרחבת הכותל, אינה מהווה לעניינך דעתי פגיעה בכבוד
התורה.

בכבוד רב,

מ. זליקוביץ
מנהל המח' חלמקומות קדו

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גרמי, סמנכ"ל משרדנו

אל כבוד: הרב הראשי לישראל הרב א. שפירא שליט"א
הרב הראשי לישראל הרב מ. אליהו הראש"צ שליט"א
הרב הראשי לירושלים הרב משאש שליט"א
הרב הראשי לירושלים הרב קוליץ שליט"א
מר זליקוביץ - אחראי המקומות הקדושים מש' הדתות

הנדון: התנהגות בלתי הולמת ובלתי מוסרית בכותל המערבי
וברחבתו ע"י חיילות חב"ה, חיילי הג"א וחיילי-
מג"ב.

דו"ח התנהגות - והצעות מעשיות לשיפור פני הדברים.

- א. זהו מכתב שני באותו נושא, מכתב דומה נשלח לפני למעלה משנה ע"י מתפללי הכותל. למרות שהדברים נבדקו ביסודיות ואומתו כישיבה מיוחדת שזומנה בהוראת הרבנים הראשיים לישראל במשרד הדתות, בכותל, טרם תוקנו הדברים העקריים. הישיבה היתה בנוכחות מפקד מג"ב דאז, טוביה, מפקדת חילות חיבה בירושלים, מפקד מג"ב במחכמה וכו'.
- ב. מכתב זה משקף את המצב כפי שנראה ע"י רכבות המתפללים שפוקדים את הכותל לתפילה משחרית ועד לאחר תקון חצות.
- ג. חילות חבה בכותל: החיילות יושבות כ-10 שעות ביום בנקודת הבקורת העקרת מול שער האשפות כאשר אחת מהן יושבת בחצאית קצרצרה ומשלבת רגל על רגל (לשיזוף קיצי מול הכותל המערבי). החיילות פוגעות בקדושת המקום וברגשות העקרים. מאד מומלץ להעביר את החילות ממקומן הנוכחי ולהציב אותן דרך קבע בנקודת מגן דוד אדום שממול. תפקידן הוא לבדוק נשים חשודות, בדיקה גופנית (במדת הצורך) ולכן העתקת מקומן לא תפגע בבטחון בכותל. אדרבה, השומרים יהיו יותר ערנים ומחשבתם לא תוסח מהשמירה. תוך פחות מחצי דקה יגיעו החילות לכל מקום שהוא ברחבת הכותל.
- ד. חיילי הג"א בכותל: לפני כחודש הביא חיל הג"א מערכת רדיו סטריאו ענקית והציב אותה בנקודת הבקורת במדרגות העולות לשוק (מול הכותל) תוך השמעת מוזיקה בקולי קולות כמו בדיסקוטקט להנעמת השמירה, דבר שפגע בקדושת המקום במשך חודש.
- ממש בימים אלו משרת ברחבת הכותל חיל הג"א שלהנעמת השמירה מביא את ידידתו לשמירות זו מתנהגת בצורה שאינה הולמת לעיניהם המשתאות של אלפי הבאים להתפלל בכותל "ולבכות את החורבן". אותה ידידה כביכול שומרת על כללי הצניעות בכותל... ושמה על כתפיה החשופות את המטפחת המינאטורית שמעניק משרד הדתות.
- במכתב הקודם הומלץ שיכתב דף התנהגות והנחיות מיוחד לחיל הג"א - הבא לשרת בכותל המערבי.
- דף זה טרם נכתב, למרות שסוכס שהדפים יוכנו ויודבקו בנקודות הבקורת של הג"א כהוראות קבע של הצבא ומשרד הדתות.
- ה. חיילי מג"ב בכותל: חיילי מג"ב בכותל דרוזים ויהודים נראים בחודשי הקיץ החמים כשהם יושבים ועסוקים מאד בשיחות נלהבות וכו' וכו' עם התיירות ונערות היהודיות הבאות לכותל. משעות בוקר ועד לאחר חצות לילה. כתוצאה מכך נפגמת ערנותם ותעסוקתם פוסקת להיות מבצעית. התנהגות זו שאותה אפשר לודא אצל הסדרנים בלילה פוגמת בקדושת המקום הקדוש, ברגשותיהם של אלפי המתפללים מרחבי העולם היהודי, ובבטחון במקום. התנהגות זו נגרמת כתוצאה מחוסר פקוח ובקורת, בלבד.
- ו. יצוין כי במקומות הקדושים לדתות אחרות כגון: במקדש הבהאים - בחיפה, בכנסית הואתיקן - ברומא, במסגד אלאקסה-בהר הבית גבר לא יכול להכנס במכנסים קצרות ובודאי שאשה בבגדים לא הולמים לא יכולה להכנס (כמו שקורה לעיתים בכותל) והצניעות נשמרת פי כמה וכמה. בהר הבית מלבישים אנשי הוואקף כל גבר או אשה בלתי צנועים בגלביה ארוכה ואף אחד לא מתרעם על כפיה כלשהיא אלא מקבלים זאת בהבנה ובכבוד.

מדוע אתם מרשים שיזלזלו בדתנו אנו

מתפללי הכותל

המצפים לטפולכם המהיר והדחוף

18/9/87 - (תלם ד'א'ג)

לחבר

930

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה

תאריך: ח' באב תשמ"ז
3 באוגוסט 1987

מספרנו: 2586/15

ד ח ו פ

- אל: 1. היועץ המשפטי, משרד הדתות
2. מנכ"ל משרד הדתות
3. מר שפי, המשנה ליועץ המשפטי למערכת הבטחון, משרד הבטחון
4. ראש חטיבת נכסים ושירותים, משרד הבטחון
5. היועץ המשפטי, עיריית ירושלים
6. מנכ"ל עיריית ירושלים
7. היועצת המשפטית, משטרת ישראל
8. מנכ"ל משרד המשטרה
9. היועץ המשפטי, משרד החינוך והתרבות
10. מנהל אגף העתיקות, משרד החינוך והתרבות
11. מר מרדכי אליאב, מנהל מינהל החפירות בכותל, פלוגת הכותל 8, ירושלים
12. עו"ד חיים שמואלביץ, סגן היועץ המשפטי, משרד המשטרה

הנדון: סכנת ההתמוטטות לבנין המחכמה
עקב חפירות ארכיאולוגיות

לבקשת משרד הדתות דחינו את הישיבה מיום 5.8.87 שעה 11.30, ליום ראשון 13.9.87 שעה 9.30 בלשכתי במשרד המשפטים.

הוסבר לי ע"י מר מרדכי אליאב, מנהל מינהל החפירות בכותל, שלא מתבצעות שם כיום שום חפירות על ידם ולא יתבצעו עוד אחרי הישיבה שנקיים, ולכן ניתן לדחות את מועד הישיבה בהתאם לבקשתם כאמור לעיל.

ב ב ר כ ה,

פליאה אלבק
מנהלת המחלקה האזרחית
של פרקליטות המדינה

הרבנות הראשית לירושלים והמחוז

THE CHIEF RABBINATE OF JERUSALEM DISTRICT

המועצה הדתית ירושלים

רח' החבצלת 12

ת"ד 13 - טל. 234361

בס"ד, ז' אב תשמ"ז
2.8.87

לכבוד

מר תורגמן סגן מפקד מרחב ירושלים
עו"ד ניסים אבולוף יו"ר דירקט' החברה לשקום הרובע היהודי

הנדון: בקשה להתקנת מחסום ידני תקני בקטע הכביש היורד מהרובע היהודי לכוון הכותל המערבי (ליד השומר)

- א. בתאריך 11.6.87 נשלח המכתב המצב אל מפקד מקישה.
- ב. בעקבות מכתב זה אמנם שופרו מיד מספר ענינים, אולם מר בראור יעקב - יו"ר נציגות תושבי הרובע, טוען שקבל תשובה שלילית בקשר לבקשתו להתקין מחסום ידני תקני שימנע באופן מוחלט ירידת מכוניות פרטיות לכוון הכותל המערבי בשבתות וימים טובים (למעט רכב בטחוני).
- ג. אין צורך בהסברים ובמילים ע"מ להסביר את קדושת המקום ומדוע אסור לחלל שבת ליד הכותל המערבי שריד בית מקדשנו, שיבנה במהרה אמן.
- ד. נודה לכם על שתוף הפעולה המהיר להסרת המכשול.

בברכה

יצחק קוליץ
הרב הראשי וראב"ד
לירושלים

שלום משאש
הרב הראשי וראב"ד
לירושלים

העתקים: מר זבולון אהרן מנכ"ל מש' דתות
מר יעקב בראור יו"ר נציגות תושבי הרובע
רח' משגב לדך 36 הרובע היהודי

הנדון בקשה צבורית לחסימת קטע הכביש
מוחניון הרובע לשער האשפות לרכב
פרטי וציבורי בימי שבת ומועד.

לכ"י
מר מניאל
מפקד המשטרה
בירושלים העתיקה

א. מ. נ.

ידוע לכבודו כי רוב מוחלט של תושבי הרובע היהודי הנם שומרי מסורת
וישראל. כמו כן נמצאים ברובע מוסדות חנוך תורניים רבים כמו ישיבת
פורת יוסף, ישיבת הכתל, ישיבת אש התורה, הנמצאות מעל הכביש היורד לכוך,
לאזור המקדש ביותר לעמנו. מכאן הרגישות הרבה של תושבי המקום ושל כל
יהודי באשר הוא וכבודו בחוס, לחלול קדשי ישראל בימי שבת ומועד. קיים
ומחסום נושטרי במקום הנ"ל אך רבים הנהגים המזיזים אותו ונוסעים בו בשבת.
צריך לחסום כביש זה במוסוס ומנעול. המפתח יכול וצריך להימצא בנקודת
המשטרה ליד הכתל, אצל השומר למעלה ברובע, בחוף האמבולנס של הרובע,
ובחנות הקישלה למקרים בטחוניים, פקוח נפש וכד'. אנו מבקשים מכבודו
הסכנה לכך. לסדורים הטכניים אנו מוכנים לדאוג.

קיימת פירצה נוספת בחילול השבת. נהגי מוניות ואשכולות באים ברכבה
לחניון שליד הכתל סמוך לשבת, משאירים הרכב והולכים לכתל. לשוטריט, אין
אפשרות לעשות מאומה מלבד לרשום דו"ח, כי בעלי הרכב לא במקום. לאור חפלת
ליל שבת הם חוזרים לרכב ונוסעים, בכך גורמים לפגיעה רגשית עמוקה לאלפי
המופללים העוברים במקום באותה שעה. וכן מוניות באות לשער האשפות
ונכנסות בחילוף אחורי, בניגוד לחוק, לחוף השער פנימה וגורמים גם כן
לחילול שבת. נבקשך לאכוף עליהם החוק.

כמו כן אנו מאד מבקשים להדק הפקוח והחסימה בשבתות ובחגים גם בשער
יפו וליר הקישלה ולמנוע מתיירים ומטיילים לנסוע ברכב פרטי וציבורי
ברובע היהודי, לקרדו ולאחרים השונים בעיר העתיקה. זה לא רחוק ואפשר
לבוא למקומות אלו ברגל.

בהזדמנות זו נודה לסגן המפקד פקר מאיר שנטון על היענותו המהירה ועל
טיפולו בענין נהג המוניות יעקב סיטי שנהג לחלל שבת במוניתו ליד הכתל.

מוכנים לתשובתך והדחופה
בהוקרה כבדה ובמודה

- רב הכתל המערבי	- הרב יהודה גץ
- רב הרובע היהודי	- הרב אביגדור נבנצל
- רב הרובע היהודי	- הרב אליהו מדינה
- ראש ישיבת פורת יוסף	- הרב שלום כהן
-	-
- ראש ישיבת אש התורה	- הרב נח וינברג
- יו"ר נציגות התושבים	- מר יעקב בר-אור

(Handwritten signatures and stamps)
העמקים נשלחו
לרבנים הראשיים לירושלים
לרב המשטרה
לרב משמר הגבול
למנכ"ל משרד הדתות
לראש המועצה הדתית בירושלים

המטן לתשובה: מר יעקב בר-אור

משגב לדרך 36

הרובע היהודי

טל' 289039

מדינת ישראל
משרד לעניני דתות

ב"ה, ז' באב תשמ"ז
2 באוגוסט 1987

המנהל הכללי

לכבוד
מר שמואל אדם, נצ"מ
מפקד בט"ש
משטרת ירושלים

שלום רב,

הנדון: מדרגות יציאה במחכמה
מכתב: ד' באב תשמ"ז, 30.7.87

בנין ה"מחכמה" אינו באחריות ובטיפול משרדנו. לפיכך אין אנו
הכתובת הנכונה לטיפול בבקשתך.
אם אינני טועה, צריך משרד הבטחון, לתאם זאת עם עיריית ירושלים.

בכבוד רב

זבולון אורלב
המנהל הכללי

העתק: מר ס. אליאב, ראש צוות הקמת מינהלת הכותל
מר נ. קדרון, מהנדס-יועץ לחפירות הכותל

מושרד לעניי דתות

לשכת המנכ"ל

31-7-1987

נתקבל

מג"ב	בט"ש	ד-ס
ד'	באב	תשמ"ז
	30.7.87	
בא/01	-	216

לכבוד

מר זבולון הורלב

מושרד הדתות

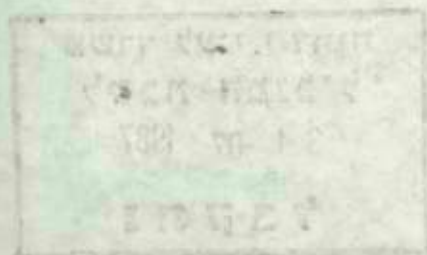
ירושלים

הנדון: מדרגות יציאה במחכמה

1. בעקבות התמוטטות של הרצפה בחדר דרום מערבי של המחכמה, נעשו עבודות לתיקון המצב.
2. במסגרת תיקון הרצפה, תוכננה יציאת חרום מהחדר שבו חלה ההתמוטטות.
3. אבקש את אישורך להתקנת מדרגות לוליניות מהחדר המותקן וזאת ליצירת פתח חרום מהמחכמה.

בכבוד רב

שמאל
מפקד
אדם, בט"ש
נצ"מ
ד-ס

10-1-00
10-1-00
10-1-00
10-1-00

10-1-00
10-1-00
10-1-00
10-1-00

10-1-00

10-1-00

10-1-00

10-1-00

10-1-00

מג"ב ב"ט"ש
ד' באב
30.7.87
216 - בא/01

ל כ ב ו ד
מר זבולון הורלב
משרד הדתות
ירושלים

הנדון: מדרגות יציאה במחכמה

1. בעקבות התמוטטות של הרצפה בחדר דרום מערבי של המחכמה, נעשו עבודות לתיקון המצב.
2. במסגרת תיקון הריצפה, תוכננה יציאת חרוט מהחדר שבו חלה ההתמוטטות.
3. אבקש את אישורך להתקנת מדרגות לוליניות מהחדר המותקן וזאת ליצירת פתח חרוט מהמחכמה.

בכבוד רב /

שמאל
אדם, נצ"מ
מפקד ב"ט"ש י-ס

מדינת ישראל
משרד לענייני דתות

ב"ה, ה' באב תשמ"ז
31 ביולי 1987

המנהל הכללי

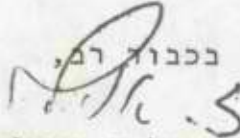
לכבוד
מר אהרן שריג
מנכ"ל עיריית ירושלים
רחוב יפו 22
ירושלים

שלום רב,

הנדון: מינהלת הכותל

מינהלת הכותל שנועדה להיות הגוף המינהלי-אירגוני המטפל בענייני הכותל ובעיקר בפיתוח והשלמת חפירות הכותל, נמצאת בשלבי הקמה.

מוכן וברור כי נציג עיריית ירושלים לטיפול בענייני הכותל מר אפרים שילה יהיה חבר המינהלת, ויוזמן בקרוב לדיון המייסד.

בכבוד רב,

זבולון אורלב
המנהל הכללי

העתק: מר ט. קולק, ראש עיריית ירושלים
מר א. סביר, מרכז ועדת שרים לענייני ירושלים
מר צ. גרמי, סמנכ"ל
מר ס. אליאב, ראש צוות הקמת המינהלת

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

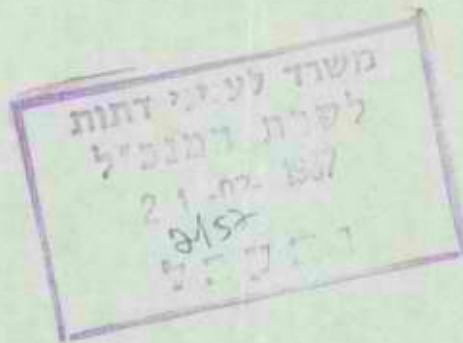
ירושלים
רח' יוסף גנ. סל. 292251

לשכת המנהל הכללי
مكتب المدير العام

י"ח תמוז תשמ"ז

15 ביולי 1987

3620I

לכבוד

מר זבולון אורלב

מנכ"ל משרד לענייני דתות

ירושלים

א.נ.נ.

מפרסומים בכלי התקשורת נודע לנו על הקמת מינהלת לניהול פרויקט חפירות הכותל.

אם ידיעה זו נכונה, אודה לך אם תואיל למסור לנו נתונים על מינהלת זו, הרכבה ותפקידיה.

בכבוד רב,

אהרן שריג
המנהל הכללי

העתק: מר טדי קולק - ראש העיריה

מר אורי סביר - מרכז ועדת שרים לענייני ירושלים.

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך:

מספר:

משרד לעניני דתות

לשכת המנהל

2-ח-1987

2344

נתקבל

זכ"ד מישיבת ועדת רכישות ומכרזים ביום

21.7.87

נוכחים: צ. ווינגרטן, י. הלצין, א. פוטש, ר. שלומי - חברים

א. גליה, י. הרצוג, מ. זליקוביץ - משקיפים

הנושא: הבלת מפקח ארכיאולוגי לחפירות בכותל המערבי.

החלטה: (1) ועדת המכרזים מוחה על כך שהענין הובא לדיון לאחר שהעסקתו כולל תנאיה כבר סוכמו ועל כך שהוא התחיל לעבוד לפני אשור הועדה.

(2) בדיעבד ומחוסר ברירה הועדה מאשרת ההתקשרות עם מר אהרן וזאת בהתחשב בחשיבות הנושא.

(3) ההעסקה תהיה בחוזה הבלני בו יפורטו כל התנאים כולל הסכום שאושר.

(4) הועדה מחליטה להעביר זכ"ד זה לידיעת המנהל תוך הפנית תשומת לבו לסעיף 1 בו.

רשם: צבי ווינגרטן

הערה: למשתתפים

מדינת ישראל
משרד לעניני דתות

המנהל הכללי

ב"ה, א' באב תשמ"ז
27 ביולי 1987

אל: מר ציון גרמי, סמנכ"ל

שלום רב,

נמסר לי כי בשבתות עורכים מנינים "קדושים" ברחבת הכותל, בצורה
שאינה הולמת ואינה מכובדת לקדושת המקום.

אבקש שהנוגעים בדבר יתנו דעתם לפתרון הולם (ולו גם זמני) בנושא,
ונא עדכן אותי על כך.

בברכה,

זבולון אורלב
המנהל הכללי

מדינת ישראל

משרד הבטחון
היועץ המשפטי למערכת הבטחון
הקדיה, תל-אביב 61909

-דחוף-
-ע"י בלדר-

תאריך: 27.7.87

מספר: 4016/י

מנכ"ל משרד לעניני דתות, מר זכולון אור לב

משרד לעניני דתות
לשכת המנכ"ל

2-08-1987

נתן

הנדון: התמוטטות רצפה בבנין "המחכמה"

מך: מ- 13/7/87

1. מכתבך שבסימוכין הגיע לידי רק ב- 27.7.87.

2. אף שאינני כופר באחריות ובסמכות של משרד הדתות לנושא הנדון כאמור בסעיף ב' של מכתבך הרי לרגל העובדה שהשלכותיו נוגעות למשרדי ממשלה נוספים בטחון ומשטרה (מג"ב) וכן לעיריית ירושלים חשוב לנסות להגיע לסיכום שיהיה מקובל על כל הגורמים ואשר יבטיח הימנעות מסיכון חיי אדם והדרך הנראית כעניי רב הגורמים הקשורים לנושא היא שבסוגיה רגישה כזו יהיה דיון במשרד המשפטים אצל גב' פליאה אלבק מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה.

3. נמסר לי כי בנתיים הדיון נקבע ל- 5.8.87 בשעה 11:30 אצל גב' אלבק ואני מבקש שמשרד הדתות ישלח נציגיו המוסמכים לדיון זה.

ב ב ר כ ה,

דב שפי

המשנה ליועץ המשפטי למערכת הבטחון

העתיקים: מנכ"ל משרד המשטרה

גב' פ. אלבק, משרד המשפטים

ראש חטיבת נכסים ושירותים, משהב"ט

היועץ המשפטי עיריית ירושלים

מנכ"ל עיריית ירושלים

היועצת המשפטית למשטרת ישראל

היועץ המשפטי למשרד החינוך והתרבות

מנהל אגף העתיקות, משרד החינוך והתרבות

טלפון: 205735

205670

1/מ

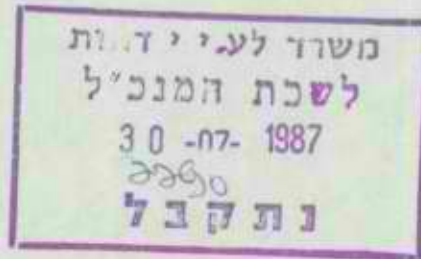

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

לשכת המנהל הכללי
مكتب المدير العام

ירושלים
רח' יפו 22, טל. 232251

א' באב תשמ"ז
27.7.87
3778I

לכבוד
מר זבולון אורלב
מנכ"ל המשרד לענייני דתות
ירושלים

א.נ.,

הנדון: ההתמוטטות והסכנה בבנין "המחכמה"

בעקבות מכתבך מיום 23.6.87 שבו קבעת בין היתר, כי "ההתמוטטות של הריצפה בבנין "המחכמה" אינה קשורה בשום צורה לעבודות משרד הדתות ברחבת הכותל ובמינהרת הכותל", הוריתי על עריכת בדיקה נוספת במקום ע"י מהנדס מומחה למבנים מסוכנים.

מצ"ב אני רואה להעביר לידיעתך העתק מחוות הדעת מיום 17.7.87 בצירוף הערותיו של מנהל המחלקה לשרותי הנדסה האחראי לנושא הבטיחות בעיר במכתבו מיום 19.7.87.

חוות הדעת סותרת הנתונים שנמסרו לך בענין זה.

בכבוד רב,

אהרן שרגו
המנהל הכללי

העתק: מר טדי קולק - ראש העיריה
מר שבתאי זיו - היועץ המשפטי לעיריה
מר אלי שגיא - מנהל המחלקה לשרותי הנדסה

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

ירושלים

כ' בתמוז תשמ"ז
17 ביולי 1987

המחלקה לשרותי הנדסה
דائرة الخدمات الهندسية

אל: מר א. שגיא מנהל המחלקה

מאת: ר. בריסקין מהנדס מבנים מסוככים

ל. רייז מהנדס מבנים מסוככים

הנדון: מצב של הבנין מחקמה אחרי
התמוטטות שקרתה ב- 9.6.87

בבקורינו שערבנו במקום ב-16.7.87 לפי בקשתך נוכחנו לראות דברים הבאים.

1. אין לנו ספק שבטיה וסידוק של הקיר החיצוני באולם ספורט בוצר עקב חפירה של משרד הדתות והורדת מפלס אדמה של החצר כ-3-4 מ' מתחת לקיר שגרמה לאי יציבות של היסודות של הקיר הנ"ל. החיזוק של הקיר שנעשה במקום אחרי התפתחות שלילית תרם ליציבות במידה מסוימת אך דרוש עוד חיזוק נוסף על ידי עוגנים.
 2. סביר להניח שהתמוטטות של הריצפה ב-9.6.87 בחדר דרומי קרתה עקב בריחת מלוי מתחת לריצפה דרך החור בקיר החיצוני הפונה לחצר כתוצאה של אותה פעולה דהינו הורדת מפלס החצר כ-3-4 מ' שנעשה ע"י משרד הדתות.
 3. החיזוקים של הקיר הגבוה הצמוד לחור הנזכרים בסעיף 2 נראים כלא מספיקים ולא מוגמרים, יש צורך בהמשך החיזוקים.
 4. בריצפה של החדר הדרומי שבו קרתה ההתמוטטות הנ"ל מבצעים עבודות חיזוק על ידי מחזיקי הבנין שכוללות יציקת ריצפה וקירות מבטון מזוין וקירות שמתחת לריצפה הנ"ל.
- לא ידוע לנו לפי איזה חוכמה מתבצעות העבודות הללו ואין אנו יכולים לדעת עד כמה הדבר עונה על הדרישות חוזק ובטיחות.
- נמסר לנו על ידי קצין במקום שיש להם כוונה להשתמש בחור של הקיר ובפתח של הריצפה שנפל לצורכי מלוט.
- אנחנו מודעים בזאת שאנו לא יכולים להיות אחראים במקרה של סכנה מפני שכל העבודות בשטח נעשות בלי ידיעתנו ובלי אישורינו.
- לא ברור לנו על ידי מי מבוצעות העבודות של ריצפה - על ידי משרד הבטחון או על ידי המשטרה.

כל זה מוסיף לחוסר בטחון ואי וודאות שלנו.

2/...

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

ירושלים

המחלקה לשרותי הנדסה
דائرة الخدمات الهندسية

-2-

5. לאחר הירידה בסולם מתחת לריצפה שנאמר עליה בסעיף "4" בוכחנו לראות פתח בקיר הפנימי שמוביל לאולם מתחת לחדרים שבשימוש המחזיקים וניתן היה לראות עוד אולמות שמתפשטים לכיוון הכותל.

בהתחשב להתמוטטות הקודמת שקרתה לפני כ-4 חודשים באולם המרכזי של המחזיקים עקב חפירות שנעשו על ידי משרד הדתות אין אנו יכולים להיות בטוחים שלא תקרה התמוטטות נוספת מאחר ואין גישה וביקורת על עבודות שנעשות במקום.

ב ב ר כ ה,

ל. רייז ר. בריסקין

החתימה

רב/שתכ

30P

৩৮২৮

26/8/87

אין אונזער

13 July - 1950

16

מחנה אהל מועד

המחנה | ח' יום אחרון

הענין כי ידע הוסיף וכתב הוא

9-15-1971

15/11/20

Lehigh University

אברהם ורפאל בן אברהם

1/1 הסמטה של בית הילן 13-15

[illegible]

!! כא שיפור המילה !!

உதயம்

Chuzar

האגף לעדות
משרד לעניני דתות

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL
دولة اسرائيل

האגף לעדות
The Religious Communities Section
مديرية شؤون الطوائف

משרד לעניני דתות
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS
وزارة الشؤون الدينية

תאריך: ב"ה, כ"ג תמוז תשמ"ז
20 ביולי 1987

מספר: 443/87

1. אהרון סלוי, יבן ג'ה, ...
2. אהרן יונהלם יטל
3. א.א.א.
30.7.87

אל: מר ז' אורלב, המנהל הכללי

הנדון: עתון "אלקוצס" -
תרגום מאמר מערכת, גליון יום רביעי, 1 ביולי 1987

...לוטה תרגום המאמר הנ"ל.

אני משער שתמצא עניין באמור בו.

בברכה,
ד"ר נסים דנה
מנהל האגף

ישוב ראשית	המחלקה לקראים ולשייח'ים	המחלקה הטיפוליית	בידור השירי	המחלקה לעדות הנוצריות	בידור הדתי הרחוק
ירושלים	רח' יפו 30	רח' יפו 30	רח' ולך 6	רח' יפו 30	רח' חסן שוכרי 6
91910	ירושלים 91010	ירושלים 91010	ירושלים 84385	ירושלים 91010	חיפה 33111
02-249738	טל. 02-242975	טל. 02-221770	טל. 02-536545	טל. 02-249291	טל. 04-645992
חיפה			02-536552		
בית הממשלה					
רח' חסן שוכרי 11					
טל. 04-667328					

ביה"ס אלחנכזיה, המוכר כ"מחכמה (ביה"ד השרעי" נמנה בין המונומנטים המעידים על מורשת האיסלאם הגובל בהר הבית שהפך למחנה צבאי לאחר שהשלטונות הישראליים השתלטו עליו בשנת 1969 מהנהלת ההקדשות וסילקו ממנו את תלמידי התיכון "אלאקצא אלשרעיה" שביה"ס אלחנכזיה שימש להם כמבנה והועבר למשמר הגבול.

ביה"ס אלחנכזיה שוכן בשער השלשלת ויש בו מסגד עתיק רב ערך הנחשב לאחד המסגדים היפים ביותר בעולם המוסלמי אלא ששלטונות ישראל נחושים בדעתם לחזק את שליטתם במקום קדוש זה ומתעלמים לחלוטין מדרישות מחלקת ההקדשות וההנהגה המוסלמית העליונה להחזירו על-מנת לשמור עליו. כן מתעלמים מכל האזהרות באשר להמשך החפירות הישראליות במקום זה ובמקומות אחרים, למרות ששלטונות אלה יודעים שאין כל חוק כתוב או בלתי כתוב המחיר החרמת מסגד הטיעונים הבטחוניים מצדיקים את השתלטות על המבנה והשלטונות ממשיכם להתעלם מזכויות המוסלמים ורגשותיהם.

לפני שבע-עשרה שנה הזהירו המוסמכים בעיריית ירושלים באשר לסכנה הנובעת מהעבודות והחפירות הנעשות מתחת למבנה. ההסטוריון הידוע עארף אלעארף (נפטר) ניסה להגיע אל מקום העבודה במבנה, אולם הדבר לא הותר לו, ואולם הוא הבחין שהחפירות נמשכות באותו מקום, במרחק רב, מתחת למבנה זה היה במאי 1969.

על אף האזהרות ננעל המסגד בפני כלל המוסלמים והנהלת ההקדשות, ומתוך מידע בעתונות למדו לאחרונה שבעקבות חפירות משרד הדתות הישראלי נגרם בו סדק והתמוטטות.

מאחר שהאחראים על ההקדש ואנשי ההנהגה המוסלמית היו ראשוני מי שהזהירו מפני החפירות, הם ביקשו להתיר לאחדים מהם לבקר במבנה ולעמוד על מצבו, לאחר דחיות ב"לך ושוב" הבטיחו לעשות כן ביום שלישי 23.6.87 בשעה 9.00 בבקר. שייח' סעד אלדין אלעלמי (המופתי) היה הראשון שהגיע אל שער השלשלת, חמש דקות לפני המועד אחריו הגיע מהנדס ההקדשות ושני פקידים מעיריית ירושלים לאחר מחצית השעה הגיע ישראלי עם שפם גדול, אשר נודע לי שהוא מפקח על העתיקות בירושלים, ואח"כ שלשה קציני משטרה שלחצו את ידי שייח' אלעלמי. אחד מהם הבטיח בערבית צפון אפריקאית, להגיש את כל ההקלות, ואולם לא עבר זמן רב עד שהוא חזר והתנצל בטענה שהענין אינו תלוי בו, וכי זה בסמכות מפקד ה"בסיס" - ביה"ס אלחנכזיה.

לאחר מכן, החל מפקח העתיקות לדבר בשפה ערבית עילגת ליד השער הנעול של ביה"ס אלחנכזיה, בהפנתו את דבריו לשייח' (בהמשך מובאים הדברים באיות שגוי ולעגני במגמה לחקות את מבטאו של "מפקח העתיקות") : "אין קשר בין חפירות משרד הדתות לבין מה שאירע כל מה שקרה הוא שהחיילים - כמו כל חיילים - שוטפים את המבנה כל יום, והמים מחלחלים ליסודות, דבר שגרם לסדק, גם אני בהיותי בשירות צבאי הייתי שוטף את המבנה שהיינו בו במחנה".

כך בפשטות כזו, הוא מסביר את הסיבות לסדק, ואח"כ הוא הוסיף: "יא שייח'! יש מדרגות ממתכת שאינך יכול לטפס עליהן" ואולם השייח' אמר: "אני עומד על דעתי לטפס בהן".

כמובן, למרות דו-שיח זה לא התקיים הביקור.

מעניין אם מינסטריות כלשהו באיטליה היה מבצע חפירות שהיו מסכנות את בית הכנסת היהודי הידוע ברומא, ואשר זכה לפרסום לרגל ביקור האפפיור, לאחרונה, והיה נגרם סדק בחלק מבית הכנסת... או אם למשל משרד הביטחון או משרד המשטרה בצרפת היו מחרימים בית כנסת בפריס ושמים בו כוחות משטרה בגלל סיבות בטחוניות... או אם השלטונות הרוסיים היו נועלים בית-כנסת במוסקבה בפני יהודי רוסיה... מה היתה עושה ישראל והעדות היהודיות בעולם?

הם היו יוצאים במלחמת חורמה על מי שאחראים על מעשים אלה, היו מאשימים אותם באנטישמיות, בגזענות ובפגיעה ביסודות חופש הפולחן.

מה מצפים הישראלי מהמוסלמים בירושלים, ממשרד ההקדשות וממליארד מוסלמי בעולם שיעשו כאשר הם רואים שאתריהם הקדושים, ובראשם "אלמסג'ד אלאקצא" נתון בסכנה בגלל החפירות?

מה שחשוב הוא שחפירות אלה מגלים תמיד את היותה של ירושלים מוסלמית לכל אורך הדורות בית המקדש אותו מחפשים הוא בעולם נסתר, שרידיו התנדפו והחלומות על חשיפתו נגוזו ככל שממשיכים בחפירות אלה הנחשבות כרדיפה אחרי הבלי שוא, ומי שמבצע חפירות אלה שוכח שירושלים חרבה ונבנתה יותר מפעם אחת.

תודה לאל שההיכל לא נהרס ע"י הנוצרים או המוסלמים הקדומים , מי יתן ויקום לתחייה
נבוכדנצאר על מנת שיודיעם שההיכל אינו באתר זה שהם מכנים אותו "הר הבית".

שמור נא אלהים על קודשינו, והעניק לנו ביטחון בבתינו, והלוואי שבזכות שמך "שלום"
נזכה לשלום עלי אדמות, וירושלים תוכתר כעיר השלום, כי אתה שלו, ממך השלום ולך השלום.

المدرسة التنكزية بين الحفريات و «التنظيفات»

المدرسة التنكزية المعروفة بالمحكمة الشرعية من اهم المعالم التراثية الاسلامية الملاصقة للحرم القدسي الشريف وقد تم تحويلها الى تكتة عسكرية بعد ان استولت عليها السلطات الاسرائيلية سنة ١٩٦٩ من دائرة الاوقاف وطردت طلاب ثانوية الاقصى الشرعية حيث كانت عمارة التنكزية مقرا لهذه المدرسة وسلمتها لقوات حرس الحدود .

والمدرسة التنكزية التي تقع في باب السلسلة فيها مسجد اثري نفيس يعتبر واحدا من اجمل المساجد في العالم الاسلامي ، الا ان السلطات الاسرائيلية اصرت على التمسك بالسيطرة على هذا المكان المقدس وضربت بعرض الحائط جميع مطالب دائرة الاوقاف والهيئة الاسلامية العليا باعادته للمحافظة عليه وصيانتة كما تجاهلت جميع التحذيرات من مضاعفات الحفريات الاسرائيلية على هذا المكان وغيره من المقدسات رغم معرفة هذه السلطات بانه لا يوجد اي قانون او عرف يبيح مصادرة مسجد ، وكانت الادعاءات الامنية تبرر السيطرة على العمارة ، واستمرت السلطة في انكار حقوق ومشاعر المسلمين .

وقد تم قبل نحو سبع عشرة سنة تنبيه المسؤولين في بلدية القدس الى خطورة ما يجري من اعمال في القسم السفلي من العمارة والحفريات وحاول المؤرخ المعروف الراحل عارف العارف ان يصل الى مكان العمل في العمارة الا انه لم يسمح له بذلك ولكنه لاحظ ان حفريات تاخذ سبيلها في ذلك الموقع على مسافة طويلة اسفل العمارة وكان ذلك في شهر ايار ١٩٦٩ .

ورغم التنبيهات والتحذيرات اغلق المسجد والمدرسة امام المسلمين كافة ودائرة الاوقاف واصبحوا يتابعون اخبارهما من خلال الصحف التي نقلت مؤخرا ان تصدعا وانهيارا وقعا في البناء بسبب حفريات وزارة الاديان الاسرائيلية .

وحيث ان المسؤولين في الاوقاف ورجال الهيئة الاسلامية اول من دق ناقوس الخطر والتحذير من الحفريات فقد طلبوا السماح لعدد منهم بزيارة المبنى وتفقدته ومعاينته وبعد مماطلات وعدوا بذلك يوم الثلاثاء ١٩٨٧/٦/٢٣ الساعة التاسعة صباحا .. وكان الشيخ سعد الدين العلمي اول من وصل الى باب السلسلة قبل الموعد بخمس دقائق وحضر بعده مهندس الاوقاف وموظفان من بلدية القدس وبعد نصف ساعة حضر اسراييلي بشنب طويل علمت انه مفتش دائرة اثار القدس ثم حضر ثلاثة ضباط شرطة وصافحوا الشيخ العلمي ووعدهم بالشيخ بلهجة اهل المغرب بان يقدم كل التسهيلات ثم ما لبث ان عاد واعتذر بان الامر ليس في يده وانه من صلاحية قائد «معسكر» المدرسة التنكزية .

وبعد ذلك بدأ مفتش الآثار في الحديث بلغة عربية مكسرة قرب باب المدرسة التنكزية المفلق موجهها كلامه للشيخ «مافيش علاقة بين

متر المواقف العربية وضوحا
رية مصر العربية ومنظمة
ة الشوايب التي تعترض
ان يدفع باتجاه بناء
م نحو تحقيق آمال

من وقوع
ان

هموم / بقية

حفريات وزارة الاديان وبين الي خصل كل ما هناك ان الجنود - مثل اي جنود - يفسلوا المبنى كل يوم والماء تسرب الى الاساسات وأدى الى تصدعات وانا ايام الجندية كنت اغسل المبنى الي كنا فيه في المعسكر ..

هكذا بكل بساطة برر اسباب التصدع - ثم اضاف : يا سيخ فيه درج معدني ما يتكرر تطلعه ولكن الشيخ قال انا مصمم ان اصعده .. طبعاً رغم هذا الحوار لم تتم الزيارة .

ترى لو ان وزارة ما في ايطاليا قامت بحفريات هددت الكنيس اليهودي الشهير في روما والذي ذاع صيته بعد زيارة البابا الاخيرة ، وتصدع جزء من هذا المعبد اليهودي ... ولو ان وزارة الدفاع او وزارة الشرطة في فرنسا صادرت كنيسا في باريس ووضعت فيه قوات الشرطة لاعتبارات امنية .. او لو اغلقت السلطات السوفياتية كنيسا في موسكو امام اليهود السوفيات .. لماذا ستفعل اسرائيل والطوائف اليهودية في العالم ؟

ستشن حملة اعلامية شعواء على المسؤولين عن هذه الممارسات وستتهمهم بالاسامية والعنصرية ومحاربة مبدأ حرية العبادات ! فماذا تنتظر اسرائيل من المسلمين في القدس ودائرة الاوقاف والف مليون مسلم في العالم وهم يشاهدون مقدساتهم وفي مقدمتها المسجد الاقصى مهددة بسبب الحفريات ؟

المهم ان هذه الحفريات تكتشف دائما ما يؤكد اسلامية وعروية القدس عبر العصور ، اما الهيكل الذي يجري التفتيش عنه فهو في علم الغيب وتتبخر آثاره وتتلاشى احلام اكتشافه كلما استمرت هذه الحفريات التي تعتبر مطاردة وراء الاوهام ويتناسى القائلون على هذه الحفريات ان القدس دمرت واعيد بناؤها اكثر من مرة .

حمدا لله ان الهيكل لم يهدمه المسيحيون او المسلمون القدماء .. ولبت نبوخذ نصر يبعث الى الحياة ليخبرهم ان الهيكل ليس في الحرم القدسي الشريف الذي يطلقون عليه « جبل البيت » .

اللهم احفظ مقدساتنا وأمانا في ديارنا وليحل اسمك السلام على ارض السلام ولتتوج القدس عاصمة للسلام فانت السلام ومنك السلام ولك السلام .

ا
ت
ة
ا
و
از

צ"ל
ה"ע

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לענייני דתות

ב"ה, כ"ב בתמוז תשמ"ז
19 ביולי 1987

לשכת המנהל הכללי

לכבוד

שלום רב,

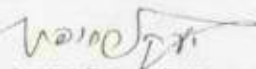
הנך מוזמן ליום עיון בנושאי חפירות הכותל - ההערכות לפתיחתן לקהל.

יום העיון יתקיים ביום ב' במנ"א תשמ"ז, 28.7.87 במלון שפר, דרך הר הזיתים מס' 33 ירושלים בין השעות 16.00 - 9.00.

מצורף בזה סדר יום.

נא אשר השתתפותך לגב' עליזה דנינו, מנהלת לשכת המנכ"ל.

בכבוד רב,

יעקב פרידמן

עוזר ראשי למנהל הכללי

11/12

28/7/87

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: יח' תמוז תשמ"ז

מספר:

לכבוד
מר _____

הנדון: סדר יום לדיון בנושא חפירות הכותל

הוצאת
א"י (17.7.87)

10.00 - 9.00 - הקמת עמותה - חוות דעת משפטית - מר בן עמי.

10.45 - 10.00 - הצעות מחיר. הסברה. פרסום ויחסי ציבור.

11.00 - 10.45 - כיבוד קל.

12.00 - 11.00 - הגברת קצב העבודה.

13.00 - 12.00 - פתיחת המנהרה לקהל.

* מנחה - ארוחת צהרים.

15.00 - 14.00 - סקירה היסטורית - ד"ר דנה.

16.00 - 15.00 - הצגת תכנית אדריכלית כללית - מר דוד קסוטו.

* הדיונים יתקיימו ביום ג' - ב' מנ'אב תשמ"ז.
במלון שפר. רח' דרך הזיתים 33. טל' 828-272.

* למהלך היום הוזמנו אורחים שישתתפו בחלק מהדיונים. לכן ישנה חשיבות
לעמידה בלוח הזמנים.

בכבוד רב
ובברכה

"הרמי בכח קולך מבשרת ירושלים"

משה מרדכי אליאב

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לעניני דתות

ב"ה, כ"ב בתמוז תשמ"ז
19 ביולי 1987

לשכת המנהל הכללי

לכבוד

שלום רב,

הנך מוזמן ליום עיון בנושאי חפירות הכותל - ההערכות לפתיחתן לקהל.

יום העיון יתקיים ביום ב' במנ"א תשמ"ז, 28.7.87 במלון שפר, דרך הר הזיתים מס' 33 ירושלים בין השעות 16.00 - 9.00.

מצורף בזה סדר יום.

נא אשר השתתפותך לגב' עליזה דנינו, מנהלת לשכת המנכ"ל,

בכבוד רב,

יעקב פרידמן

עוזר ראשי למנהל הכללי

11/12

28/7/87

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: יח' תמוז תשמ"ז

מספר:

לכבוד

מר

הנדון: סדר יום לדיון בנושא חפירות הכותל

10.00 - 9.00 - הקמת עמותה - חוות דעת משפטית - מר בן עמי.

10.45 - 10.00 - העצות מחיר, הסברה, פרסום ויחסי ציבור.

11.00 - 10.45 - כיבוד הל.

12.00 - 11.00 - הגברת קצב העבודה.

13.00 - 12.00 - פתיחת המנהרה לכהל.

* מנחה - ארוחת צהרים.

15.00 - 14.00 - סקירה היסטורית - ד"ר דנה.

16.00 - 15.00 - העגת תכנית אדריכלית כללית - מר דוד קסוטו.

* הדיונים יתקיימו ביום ג' - ב' מנ'אב תשמ"ז.
במלון שפר, רח' דרך הזיתים 33, טל' 828-272.

* למהלך היום הוזמנו אורחים שישתתפו בחלק מהדיונים. לכן ישנה חשיבות
לעמידה בלוח הזמנים.

בכבוד רב

ובברכה

"הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים"

מרדכי אליאב

THE JOURNAL

Volume 1, Number 1

1955

1955

1955

1955

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس

כב' בתמוז תשמ"ז
19 ביולי 1987

המחלקה לשירותי הנדסה
דائرة الخدمات الهندسية

אל : מר אהרון שריג - מנכ"ל העירייה

מאת: מנהל המחלקה לשירותי הנדסה

9183

הנדון: מצב של הבניין מחקמה אחרי
התמוטטות שקרתה ב- 9.6.87
סמוכין: מכתבך מ- 17.7.87

1. בהמשך למכתבי אליך מ- 13.7.87 ולשיחתנו הטלפונית בקשתי ממהנדסי היחידה למבנים מסוכנים לערוך בדיקה נוספת במקום.
2. מצ"ב חות הדעת שלהם, עיקרי הדברים הם כדלהלן:
 - 2.1 קיר חיצוני בחדר הפנימי (מערבי) - אין כל ספק בקשר שבין עבודות משרד הדתות לבין קיום הסכנה.
 - 2.2 התמוטטות רצפה - הקשר בין העבודות להתמוטטות ברור למהנדסים ולכל בר דעת. הם משתמשים, מטעמי זהירות מקצועית תיאורטית, במונח "סביר להניח".
 - 2.3 קיימת עכשיו עדין סכנה בקיר הסמוך לרצפה.
 - 2.4 מתבצעים תיקונים ולא ברור ע"י מי (עכשיו אולי נוספו לגופים העובדים במקום גם משרד הבטחון ו/או המשטרה). הדבר מוסיף לאנרכיה ויקשה על פעולת ועדת חקירה אם וכאשר תקום, אם וכאשר ייפגע משהו ברצינות.
3. מאחר וכל ההבטחות וההוראות שניתנו לעירייה ע"י משרד הדתות מעולם לא בוצעו הריני חוזר ומציע שתוקם ועדת בטיחות בעלת סמכויות ברורות לחלוטין אשר תאשר תכ. נון מפורט של כל פעולה ותפקח פיקוח צמוד על העבודות. בקוה שבפגישה עם גב' אלכך יימצא פתרון כזה או דומה לו.
4. לדעתי עליך להבהיר לכל הגופים המעורבים בעניין שהעירייה אינה אחראית לכל מה שקורה ויקרה שם.

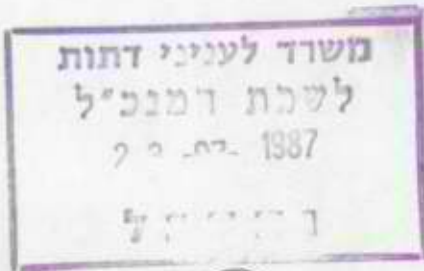
בברכה
אלי שגיא

העתקים:

- מר ט. קולק - ראש העירייה
- מר א. פרץ - הממונה על המחלקה לשירותי הנדסה
- מר ש. זיו - היועץ המשפטי לעירייה
- מר א. אלקלעי-מנהל היחידה למבנים מסוכנים
- אש/שחכ

מדינת ישראל
משרד לעניני דתות

ב"ה, כ"ב בתמוז תשמ"ז
19 ביולי 1987

לשכת המנהל הכללי

לכבוד

מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות

שלום רב,

הנך מוזמן ליום עיון בנושאי חפירות הכותל - ההערכות לפתיחתן לקהל.

יום העיון יתקיים ביום ב' במנ"א תשמ"ז, 28.7.87 במלון שפר, דרך הר הזיתים מס' 33 ירושלים בין השעות 16.00 - 9.00.

מצורף בזה סדר יום.

נא אשר השתתפותך לגב' עליזה דנינו, מנהלת לשכת המנכ"ל.

בכבוד רב,

יעקב פרידמן

עוזר ראשי למנהל הכללי

לשכת המנהל הכללי
מחלקת המעורבות
מחלקת המעורבות

11/12

28/7/87

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: יח' תמוז תשמ"ז

מספר:

לכבוד
מר

הנדון: סדר יום לדיון בנושא חפירות הכותב

ריאז
17.7.87

10.00 - 9.00 - הקמת עמותה - חוות דעת משפטית - מר בן עמי.

10.45 - 10.00 - הצעות מחיר. הסברה. פרסום ויחסי ציבור.

11.00 - 10.45 - כיבוד כל.

12.00 - 11.00 - הגברת קצב העבודה.

13.00 - 12.00 - פתיחת המנהרה לקהל.

* מנחה - ארוחת צהרים.

15.00 - 14.00 - סקירה היסטורית - ד"ר דנה.

16.00 - 15.00 - העגת תכנית אדריכלית כללית - מר דוד קסוטו.

* הדיונים יתקיימו ביום ג' - ב' מנ'אב חשמ"ז.
במלון שפר. רח' דרך הזיתים 33. טל' 828-272.

* למהלך היום הוזמנו אורחים שישתתפו בחלק מהדיונים. לכן ישנה חשיבות
לעמידה בלוח הזמנים.

בכבוד רב
ובברכה

"הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים"

מרדכי אליאב

משרד הדתות
לשכת המנכ"ל

ב"ח ו' יגאל גשני
ד' 7.8/6

אל: א' דב' אקוטן.

מאת: עוזר המנכ"ל

שלום רב,

הנדון: א' יצחק אילינק:

ע"ד המנהל הכללי, אבקשך להחזיר זוג אר איתן.
אילינק (סול) א' טעמים של שמיית-סבילת כצוקב גבין.
צורין עקבני כמס' המנהל א' יעניאז הפלג.

יגאל גשני
ב"ח

יצחק אילינק

א. ד. כ. ה.

משרד הדתות
לשכת המנכ"ל

בית דין גמולות
ד. ד. כ. ה.

אל: א. ד. כ. ה.

מאת: עוזר המנכ"ל

שלום רב,

הנדון: א. ד. כ. ה.

ע"ד המנהל. חללי, אנקשן להחזיק את א. ד. כ. ה.
אליאב (סוף) א. ד. כ. ה. שמיטת-סוף. כחלק מ. ד. כ. ה.
א. ד. כ. ה. שמיטת-סוף. חללי, אנקשן להחזיק את א. ד. כ. ה.

א. ד. כ. ה.

א. ד. כ. ה.

ב"ה, י"ט תמוז תשמ"ז
16 ביולי 1987

לכבוד
סא"ל עוזיאל שלום
מטכ"ל אכ"א 344
צ.ה.ל.

שלום וברכה!

הנדון: חלוקת כומתות לחילים ברחבת הכותל

האחראי על המשמרת בכותל, העביר אלינו תלונה על כך שבתאריך 13/7/87 נערך ברחבת הכותל טקס חלוקת כומתות לחילים, בצורה מבישה ופרועה, תוך אנדרלמוסיה, צעקות והשתוללות שפגעה ברגשות הציבור ובקדושת הכותל המערבי.

כמו כן, נכנסו רכבים של צה"ל, ללא רשותנו לשטח הרחבה, אך בשעת מעשה נמנענו מויכוחים וחסימת השער בכוח והתערבות משטרה.

בהסתמך על הוראותיך המפורשות בכתב, מ-17.11.85, ואשר הופצו בכל יחידות צ.ה.ל. על פיהן אסור לקיים טקס מעין זה ברחבת הכותל, אלא באישור המטה הכללי, הריני פונה אליך ומבקש פעולתך הנמרצת למניעת תופעות דומות בעתיד.

כפי שנמסר לי, האחראי על היחידה הוא סגן אלוף יחיאל גוזל, ד.צ. 1381 צ.ה.ל.

לטפולך ולתשובתך אנו מצפים.

בכבוד רב,

מ. זליקוביץ
מנהל המ"ל למקומות קדושים

אין כ"ה

העתק: מר ז. אורלב, מנכ"ל משרדנו
מר צ. גרמי, סמנכ"ל
מר צ. הופמן, אחראי על אירועים בכותל

12/11/87

12/11/87

Le Centre L
reçu par 11/11/87
4.6-87

15.7.87

פיקודת המבחן - חשבון חשבון 4-6/87

111,088,- / חשבון

7,686,- / 2. חשבון

60,000,- / 3. סכום
וקו

3,000,- / 4. חשבון

5,000,- / 5. קופה

4,000,- / 6. קופה

4,000,- / 7. חשבון

1,300,- / 8. חשבון

196,074,-

5000

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות

לשכה ראשית

ירושלים

תאריך: י"ח תמוז תשמ"ז

מספר:

לכבוד

מר

הנדון: סדר יום לדיון בנושא חפירות הכותל

10.00 - 9.00 - הקמת עמותה - חוות דעת משפטית - מר בן עמי.

10.45 - 10.00 - הצעות מחיר, הסברה, פרסום ויחסי ציבור.

11.00 - 10.45 - כיבוד קל.

12.00 - 11.00 - הגברת קצב העבודה.

13.00 - 12.00 - פתיחת המנהרה לקהל.

* מנחה - ארוחת צהרים.

15.00 - 14.00 - סקירה היסטורית - ד"ר דנה.

16.00 - 15.00 - הצגת תכנית אדריכלית כללית - מר דוד הסוטו.

* הדיונים יתקיימו ביום ג' - ב' מנ"אב תשמ"ז.
במלון שפר. רח' דרך הזיתים 33. טל' 828-272.

* למהלך היום הוזמנו אורחים שישתתפו בחלק מהדיונים. לכן ישנה חשיבות
לעמידה בלוח הזמנים.

בכבוד רב

ובברכה

"הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים"

מרדכי אליאב.

10/8/87

המפלגה הדתית-לאומית בישראל

המזרחי - הפועל-המזרחי

סניף ירושלים

בתשובה נא להזכיר:

ירושלים, רחוב חזנוביץ 1
ת. ד. 1022, 859
טלפון 233965, 225804

ב"ה, יום י"ח תמוז תשמ"ז

15.7.87

לכבוד

הח' מרדכי אליאב

פלוגות הכותל 8

ירושלים

ח, מ, נ, .

בהמשך לשיחותינו להלן תכנית סיור "חברי לשכת התנועה בירושלים",

ביום שני ט"ו באב תשמ"ז 10.8.87

10.00 - 9.30 הגעה לסניף התנועה בירושלים

10.30 - 10.00 כיבוד קל שיחת פתיחה

11.00 - 10.30 נסיעה לסיילת ארמון הנציב תצפיה לירושלים

11.45 - 11.00 סיור באחרים ארכאולוגיים בהדרכת אדריכל המחוז דן בהס

12.30 - 11.45 סיור במחילות הכותל בהדרכת אדריכל דוד קאסוטו

13.30 - 12.30 סיור ברובע המוסלמי (גאולת קרקעות) בהדרכת "עטרת כהנים"

13.45 - 13.30 תפילת מנחה בכותל הקטן

14.30 - 13.45 ארוחת צהרים הגיגה במסעדת בית דבון (הרצאת הרב שלמה אבינר)

15.15 - 14.30 המשך הסיור דרך ויאדלרזה וסיום בשער הפרחים

אודה על טיפולך המסור בנושאים הר"מ.

א. הצמדה מדריך מהמדרשה החל מהשעה 10.00 בסניף

ב. תאום הרצאת הארכאולוג דן בהס

ג. תאום הרצאת האדריכל דוד קאסוטו

ד. תאום מדריך לסיור ברובע המוסלמי

ה. תזמנת ארוחת צהרים בגיגה ומפוארת והכנתה בבית דבון

ו. תאום הרצאת הרב שלמה אבינר בארוחת הצהרים

בברכה, חברים

יהודה לוינגר

מזכיר הסניף

מעתיק: מנכ"ל משרד הדתות ✓

אליהו קלי

מ ד י נ ת י ש ר א ל
משרד לעניני דתות

בס"ד

לשכת המנהל הכללי

ישיבת מינהלת הכותל מיום י"ז בתמוז תשמ"ז

ה ח ל ט ו ת

- א. הוחלט להמשיך לחפור, לנקות, וליישר את המדרגות בצפון תוך הקפדה על מדידות מדוייקות. שמירה על החוק, ותאום מראש עם כל הגורמים הנוגעים בדבר.
- ב. מר דן בהט ימשיך לעדכן את הגורמים המוסלמים הנדרשים.
- ג. מר מרדכי אליאב יצור קשר עם פרופ' גליק ע"מ להוכח שועדת הבטיחות שבראשותו מתקדמת כנדרש.

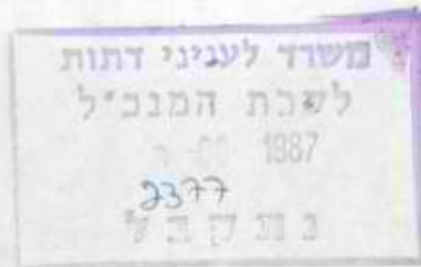
ר ש ס: מרדכי אליאב
ראש מינהלת
הכותל

מדינת ישראל

משרד לעניני דתות
לשכה ראשית
ירושלים

תאריך:

מספר: ב"ה, ז' מנחם אב תשמ"ז
2 באוגוסט 1987

אל: המנהל הכללי, מר זבולון אורלב ✓

הנדון: העמותה "הכותל המערבי" (מקומות קדושים ליהודים) - דרך הקמתה

לבקשתך, הריני מעלה כאן על הכתב את עיקר הרצאתי בנושא זה, שהשמעתי ביום העיון לחפירות הכותל, שנערך ביום ב' באב התשמ"ז (28.7.87), הרשות נתונה בידך להפיצה בין משתתפי יום העיון, עפ"י בחירתך.

1. כללי

וא'. המדינה מוצאת לנכון, בנסיבות הנראות לה, להעזר בתאגידים על מנת לבצע את פעולתה, בשטחים פרטיקולריים מסויימים.

וב'. התאגידים בהם נעזרת הממשלה, הינם:-

וב' (1): תאגידים על פי דין (להלן: "רשויות"), שלצורך הקמתן יש צורך בחקיקה פורמלית של הכנסת.

וב' (2): תאגידים המוקמים בדרך מינהלית, עפ"י חוקים כלליים הקיימים לציבור כולו, כגון: חברות ועמותות. לתאגידים אלו אין סמכויות שלטוניות.

2. תאגידים על פי דין ("רשויות")

א2'. לרשויות ניתנות, בדרך כלל, בחקיקת הכנסת, גם סמכויות שלטוניות בתחומים מסויימים, שענינן הנושא שלמענו הוקמה כל רשות ורשות; הסמכות כוללת לרוב, גם סמכות לגבות אגרות, עבור שירותים.

ב2'. הקף הסמכויות תלוי בדבר החקיקה שהסדיר את הקמת הרשות.

ג2'. החקיקה גם מסדירה את מבנה הרשות, באקוטובה של הרשות ודרך מינוי, ודרכי פעולותיה של הרשות.

ד2'. הרשות מהווה אישיות משפטית פורמלית, הכשרה לנכסים והתחייבויות.

3. תאגידים רצוניים, המוקמים בדרך מינהלית

א'3. חברות

- א'1(1) המדינה מקימה, בשותפות עם ייזמים, חברות, לטיפול בנושאים כלכליים הנראים לה, ומטעמים של יעילות.
- א'2(2) דרך הקמת החברות הממשלתיות, ניהולן בידי הדירקטורים, וסוגיהן השונים, נדונים בהרחבה בחוק רשות החברות הממשלתיות, התש"ה-1975.

ב'3. עמותות

ב'3(1): עמותות ממשלתיות

- ב'3(1)א. עמותה ממשלתית היא עמותה שנוסדה עפ"י חוק העמותות, התש"ס-1980, ושהוחל עליה הדינים האמורים בחוק החברות הממשלתיות.
- ב'3(1)ב. תנאי להיותה על עמותה - עמותה ממשלתית, כנובע מהאמור בחוק החברות הממשלתיות, הוא שיותר ממחצית כוח ההצבעה באספותיה הכלליות, או הזכות למנות יותר ממחצית הדירקטורים שלה, הם בידי המדינה.

ב'3(2) עמותה פרטית

- ב'3(2)א. כל עמותה הנרשמת עפ"י חוק העמותות, ושבנה החברים הם אנשים או תאגידים פרטיים, היא אגודה פרטית.
- ב'3(2)ב. אפילו תשתתף הממשלה בעמותה פרטית, אולם כשמחצית או פחות מכוח ההצבעה באספות הכלליות, או שבידה למנות מחצית או פחות מהדירקטורים שלה. לא ישנה הדבר את אופי העמותה, והעמותה עדיין תחשב עמותה פרטית.

4. העמותה - הצד המטריאלי: יעדים וסמכויות

א'4. כללי

- א'4(1). עיקר ייעוד העמותה הוא קידום מטרות חברתיות, במובן הרחב ביותר של המושג, ללא כוונת רווח.
- א'4(2). העמותה כבולה ליעדים האמורים במסמכי ההתאגדות שלה.
- א'4(3). לעמותה מותר לפנות לחבריה, ולציבור הרחב, בבקשה לתרום כספים לקידום מטרותיה.
- א'4(4). מבנה הארגונים של העמותה, הם כאמור בחוק העמותות, ובמסמכי ההתאגדות שלה.
- א'4(5). אין לעמותה שום סמכויות שלטוניות, ודינה כדין כל נושא זכויות וחובות במשפט הפרטי.

ב'4. העמותה הממשלתית, והעמותה הפרטית שהממשלה שותפה לה במחצית או בפחות ממחצית:

- ב'4(1) כל הכללים החלים על עמותה פרטית, הנובעים מחוק העמותות, וממסמכי ההתאגדות של העמותה, חלים גם על עמותות ממשלתיות, ועל עמותות בהשתתפות הממשלה הנ"ל.

- ב'4 (2) בנוסף לכך חלים על עמותה ממשלתית, כללי הניהול האמורים בחוק החברות הממשלתיות, וכן כפיפות למנהל רשות החברות הממשלתיות, כאמור בחוק הני"ל. עמותה תהיה כפופה לבקורת מבקר המדינה, אם הממשלה שותפה בה, עפ"י האינדקטורים האמורים לעיל, ב-10% או יותר.
- ב'4 (4) רישום עמותה ממשלתית מותנה בכתיבת תזכיר למנהל החברות הממשלתיות בדבר הצורך ברישום העמותה הממשלתית, ובהבאת העניין, לאחר קבלת תגובת מנהל רשות החברות הממשלתיות לאישור מליאת הממשלה.
- ב'4 (5) הנוהל האמור בסעיף 4 דלעיל אינו חל על עמותה פרטית, שהממשלה שותפה בניהולה או בחברות בה, במחצית, או בפחות משיעור זה.
- ג'4. סמכויות שלטוניות, וניגוד אינטרסים ומניעת בריחת נכסים, בעמותה ממשלתית, או בעמותה פרטית שהממשלה משתתפת בניהולה במחצית, או בפחות ממחצית.
- ג'4 (1) כיון שאין להעביר סמכויות שלטוניות לעמותה, הרי העמותה לא תוכל לפעול, במקום או בשם אורגאן של המדינה או יחד עמו בענינים שבהם האורגאן הוא בעל הסמכות השלטונית.
- ג'4 (2) ניגוד אינטרסים עניני: העמותה לעולם לא תוכל לגבות או להתרים כספים כל שהם הכרוכים בסמכות שלטונית או כפיתית של אורגאן מאורגאני המדינה. אין להתנות פעולה כל שהיא של אורגאן בעל סמכות שלטונית, במתן תרומה או השתתפות או תשלום מסוג כל שהוא לעמותה, אפילו נוסדה העמותה במטרה לסייע לאורגאן.
- ג'4 (3) יש להקפיד שלא יהיו ניגודי אינטרסים אישיים של מנהלי העמותה שהם עובדי ציבור, או נושאי משרות ציבוריות, וצריך להקפיד לקבל מבעלי ההרשאה, את הסמכות וההתרים לפעולותיהם בתאגיד.
- ג'4 (4) יש להקפיד שיותקנו תקנות יעילות, ויעשו הסדרים חוקיים מתאימים, למניעת הברחת נכסי או זכויות הציבור, או נכסים וזכויות שהועברו לעמותה על ידי המדינה, לידיים פרטיות.

ב ב ר כ ה,

מ.ח. בן עמי, עו"ד

סגן היועץ המשפטי.

העתק: הסמנכ"ל, מר צבי וינגרטן
הסמנכ"ל, מר ציון גרמי
הסמנכ"ל מר זאב רוזנברג
החשב, מר יהושע קלצין

100-1000

100-1000

100-1000